A

R II C - 8° - 222

Nac. i sveuč. biblioteka
u Zagrebu

R II - C - 8° - 222

MVTIVS VITELLESCVS,

Societatis IESV

PRAEPOSITVS GENERALIS.

CVM hanc Breuem relationem vitæ, miraculorum, & Canonizationis S. Ignatij, à P. Bartholomæo Cassio, nostræ Societatis, Illyrice redditam, & mandato nostro recognitam, in lucem edi posse, iudicatum sit; facultatem concedimus, vt Typis mandetur, si ita Reuerendiss. D. Vicesgerenti, & Reuerendiss. P. Magistro Sacri Palatij visum fuerit. In quorum fidem has literas manu nostra subscriptas, & sigillo nostro munitas dedimus. Romæ 16. Decembris. 1623.

Mutius Vitellescus.

Imprimatur, si videbitur Reuerendiſſ. P. Mag. Sacri Palatij Apoſtolici.

A. Eps Hieracen. Viceſg.

Imprimatur. Fr. Nicolaus Rodulphius, Ord. Præd. Sacri Palatij Apoſt. Magiſter.

Mnogo Sfietloy, i Plemenitoy Gospoyi

ANIÇI GIGLIATICCH
OD DARXICCH
Kchieri Duhovnoy ù Isukarstu.

P. I. P.

BIVSCI yà iz Talian skoga ù nasc Slovinski Yezik mijnutieh dáná priobratio, i istomaccio Xivòt zaimierni Slavnoga, i Sfetoga Ignaçia Oçà, i Vtemeglitteglia od Reda Druxbæ YESVSSOVAE, kogaye radi izværsnieh kreppostij, i cudnovatieh dostoyanstva Sadagni Sfeti Otaç Papa Gargur Petnaesti s' ostaliemi cetirriemi Sfetiemi nà. 12. Marca misseça od mijnutoga godiscta. 1622. ù broy od Sfetieh upijso, kanonizo, i pos-

fétio s'privelicçciem Vessélyẽ Gra
da Rimskoga, i sfegà Karstyanst-
va;ter bivscига i mnozziem druz-
ziem,i navlasctito Tebbi Pl: Gos-
poyo ukázó, dàga uzmoxete pro-
ctitti, moglien sam bio od druz-
zieh,à od Tebbe, i od Plemenito-
ga Gospodinna Iva tvoga Sadru-
xenika biosam i moglien, i pota-
knut, dàga prikáxem nà sfietlosti
od sfieta istomu Naroddu Slovin-
skomu, nekàse vecchma ocittuyu
cudna diella Sfetoga Ignaçia nà
slavvu Boxyu,nà pocitanye gne-
govvo, i nà duhovnu Koristt od
pravoviernieh Karstyána. Zà tó
sam odlúcio, poslatti ovò moyè
pijsmo ù Rijm Posctovanomu
Oçu Givu Darxicch od Reda na-
scega Brattu Tvomu, dàga on ci-

nij ſtampatti. Alli harnos casna do
ſtoyno hochie, i zapovijda meni,
dàga prie Tebbi Pl: G. poklonnim,
i meyu oſtaliemi Kchierima i mo-
yemi Duhovniemi ù Iſukarſtu ra-
doſno daruyem, darxecchi yà zà
iſto, dà s' oviem darom ſadruxe-
niem zaedno s' blagoſtiem, i krep-
poſtiem, koyæ yá ù Tebbi pozná-
vam, bittichié ocitno proslavglie-
na, i proglášena Diella, Xivot, i Cu
desá Sfetoga Ignaçia Bogogliub-
niem Karſtyannon od ovoga Pri-
sfietloga Grada; à navlaſtito Teb
bi, i Poſſtovániem Dumnam pò
Manaſtirieh, ù koyiehse nahodde
ſeſtræ tvoyæ; i takoyer Nepucæ
Pl: G. Iva tvoga Sadruxenika. Vz-
damſe, dàchie i Tebbi, i oniezziem
opchienno, koyi Talianski yezik

nerazumiyu, i mucno rukopijſma moggu proctitti, pijſmo ovo ſtam pano naſciem yezikkom, bitti draxe, i łascgne, Kadàga uzbudete ſctitti. Primitichieſc dakè, i prigarlitichieſc. Pl: Go. duhovniem nacinnom ovi moy dar zà ſadà, doklémiſe drugga zgodda prikáxe, dà ſfietu ocittuyem, kolikko ù meni moggu plemenitæ, i bogogliubnæ tvoyæ krepoſti, ù koyieh uzmnoxno izværsnieh; i ù dobruz dravyu Goſpodin Boog tebbe, i tvoga. Pl: Go. Iva veſſelo, i zdravvo uzdarxo. V Dubrovniku nà. 1. Genara. 1623.

M. S. I. P. T. G.

Kakobrat ù Iſukarſtu

Bartolomeo Kaſicch.

OD RODBINÆ, I OD DIEL-
lovanya SFETOGA IGNAÇIA
dò gnegovа obra-
chienya.

Pog. Parvo.

ÇIJNILISV opchienno Sfi Pijſaoçi Katoliçi Pravovierni ovoga naſcega vriemena, i od mijnutæ ſtottinæ godiſcta, i tósu potvardilli ú pijſmieh od Kanonizaçioni Audituri od Rotæ, i Kardinali od Kongregaçioni, od Sfetieh Obicáyij, dáye bio Sfeti Ignáçio od Loyolæ Otaç i Vtemeglitegl od Reda Druxbæ YESVSSOVAE, probugien i poſtauglien od Boga ná Sfietu zá liek ſuprotiva otrovnoy trávi Martinna Luttera, Koyá bieſce mallo godiſcta prie gnega, izniknula ú gnivvi Sfetæ Çærquæ. Erè bivſciſe rodilla ona nakazan pakgliena ú godiſcte 1483. poslá Gñ Boog ovoga nebeskoga coviekka ú godiſcte 1491. tòyès, pravvo, Kadà onij pocijgnaſce, ſtiççati pamet razloxitu, Komſe immaſce tolikko oppáko vladati, i sluxiti.

Roddiſe IGNAÇIO ú Kucchi Occinoy od Loyolæ mallo daglie mirra zemgliæ

od Aſpetiyæ grada od Gvipuçkoæ ù Spa-
Rodbina S.Ignaçia. gni: Otaçmu bij Beltramo Yagnèç od Loyolæ ; à matti Goſpoyá Maria Sayèç od Baldæ ; obbadva ne magne plemenſt vom od Karvi zamierni , neggo Krepoſtiem Karſtyanskiemi. V vrième posli dièt inſtva dvorioye Kraglie Kattolike , nà Koyieh Sluxbi meu dvoranniem uxeggoſcega voynickæ poxudæ , i prigarli on naùke boynicke. Barzomuſe prikaza prigodda od ratti . Obkrúxiſce Françezi ù godiſcte 1521. Pamplonu grad glavni Kraglieſtva od Navárræ , Kadà Kragl Francesko Parvi od Françæ mogúchiom voyskom Kuſca oper uzéti onó Kraglieſtvo zà Enrika delà Brit Sfoga rodyaka , Koga Otaç Ivan bijſcega izgúbió , ugrabivſcimuga Kragli Kattoliçi . Vlizze Ignaçio ù ovij grad s'druggom druxinnom, dàga brani; à Kadàſe druxinna dogováraſce, dàſe pridá , ſuprotivviſe on toliko uxexeniem ſarçem , i ſtanovittoſti , dà ih uzdarxà . Mallo dáná posli nepriategli lúpayucchi mijre lumbardami , prebimu yednà balotta deſnu noggu ; à zlòmu uvridivſci lievu yedan Kammì, skinuti od mijra, ſillom iſtæ balottæ , padde on nà tlè kako martav : tadà druxinna tutako pridda grad : takoſe moxe proçijniti , dàſe
Ragnen bij Ignaçio. s'Ignaçiem vzdarxaſce , i s'Ignaçiem paddeonij grad. Frãçezi gnekoliko dáná milloſtivo ciniſce, lieciti Ignaçia ; à posli ù letizi noſſenoy od gliúdij poslaſcega dò kuchiæ gnegovvæ.

govvæ. Vzmnoxiſe ranna toliko, dàga mallomagne bijhu liecniçi oſtavili. Gñga Boog neoſtàvvi. V occi Sfetkovvinæ Sfetoga Petra Apoſtola, Koga Ignaçio veoma pocijtaſce, prikázamuſe iſti Slavni Apoſto, i doneſemu zdravye, koye on ſteccé izværsno dò mallo dáná. Bijſcemu nà nozzi deſnoy yednà Koſt oſtalla izvan reda: i ovu cijni Ignaçio, dà muſe pritre s'privelikkom bolleſti, i s'yednakiem uſtarpglienſtvom, nehtivſci on, dàga tadà svéxu, nittiſe krenuvſci ni mærvæ, kadgà prixeſtokkom mukkom muccahu.

S. Petar Apoſto oz dravviga.

Priobrachienye, Vidyenya, i prognénye od bijtyà Sfetoga Ignaçia. Pog. II.

BIjſce nayposli oppaki Luttero ù ovó godiscte 1521. odkrivenò pocceo pripovidáti Sfoyè otvardnuto poluvierſtvo, illi Ereſiú ù srid Zborra od Vormaçiæ, odmetnuvſci vuhvoſtij, koyiemi varra, tyà od godiscta. 1517. Goſpodu Karſtyansku, i vas sfiet. Dakèſe priſtoyaſce Boxyemu Prigledanyu, dà ù iſto godiſcte dozové pod ſtijghe sfoyè Ignaçia izabrána nebeskoga Voyvoddu ſuprot ovoy nakazni, i nemani pakglienoy. Sgoddiſe ſtvar nà ovi nacin. Lexécchi yoſc nà odrù Ignaçio zà ozdraviti boglie, upijta koyugod kgniggu, (zà trayacchi gnom vrieme)

S. Ignaçio ſuproch Luteru.

vrieme) od onezieh sfietovnieh , koyæ se pò obicáyi sfeyer nahoyahu ù gnih Kucchi. Allise prìgodi, dà mu donesòsce velè razlicnæ dvij kgnigghæ, illi libra; yednà bij od xivotà Gña Nascega Isukarsta, à drugga od xivotà Sfetieh Otaça, nenahoddecchise pò naredbi Boxyoy tadà drugga kgnigga ù onoy sfoy kucchi. Pocce Ignaçio ovæ dvij sfitti prie zà procch vrieme, posli priobrachiayucchiga Duh Sfeti zà nasladyenye, i bij takvo ono sftenye, dà, ochiutivsci on privelicko pomarzenye nà samoga sebe, i nà mijnuti xivot sfoij, od luci naslidovati (posli mnogga arvanya od putti, i od dusceæ sfoyæ) ona diella, koyamu bijhu cudnovata, i zamierna ù oniezieh slugah boxyieh, i nebeskieh voynijçieh.

Sfetieh xivote sfitti korisno.

Nayparvæsu bijlæ gnegovvæ odlukæ, Pokorriti tielo sfoyè xestoççiem pokorrami, i od gnih dio hotti, dà budde; Putovatti tyà dò Yeruzalemma: Ondì nastoyati nà pomocch od Karstyáná, Koyi bijhu progogneni od pogáná neviernieh, i truditi nà obrachienye od Mahometáná, nà Koy sluxbi, moglobi bitti, dàbimuse zgodillo, dobitti krunnu od martoria, illi Muccenstva. Metnuse dakè yednù nocch nà golà Kolienna prid prilikkom Sfetæ Dievicçæ Bogoroddiçæ Gospoyæ Nascæ, i pò gnæ pomocchi s'velikkom snixenosti, i uzdançom, pokloni samoga sebe gnoy zà slugu, à gnæ Sijnku pri-

B. Gospæ bij sluga Ignaçio.

dragomu

dragomu zà boynij*k*a. Kadà on takò Boggu prikazij*v*aſce ſebe, cù ſe pri*v*elicka treſcgna pò ſfoy kucchi, od Koyæſe poznáva*v*ayu dò dne*v*i danaſcgnega zlame*n*ya; à nay*v*echieſe tréſe kamara gnego*vv*a; tolikko, dàſe razbi ſfè çklò, koye bijſce nà prozorrieh. Ni *v*elè posli gnekku nocch ù yá*v*i prikazamuſe Pri-blaxena Die*v*içça Vidgli*vv*a, noſſecchi nà rukah prisfétoga Sin*k*a ſfoga, i o*v*im izgle-dom, i doſcaſtyem takòga ù duſci promieni, dà od onoga caſſa dighnu*v*ſcimu sfa*kk*o po-miſcglienye putenno, nie ikadar *v*echie-ochiùtio niednu ſt*v*ar putennu ty à dò sfarhæ xi*v*otà ſfoga. Tutako *k*ako poznà, dà mog-gaſce *v*echie puto*v*atti, go*v*orecchi, dàchie, pocchi pohoditti, Harçegga, illi Duku od Nayarræ rodyaka ſfoga, uputiſe put Goſpæ od Monſerata, zà pocéti nacin no*vv*i od xi*v*glienya, pridobi*v*ſci prie ſtano*v*itoſti ſfoyom moguchia nago*v*aranya, *k*oyiemi gnegá od*v*rachiaſce Martin Garzia od Lo-yolæ gnego*v* brat nayſtarijyi, *k*oyi poznó bijſce, i poſumgnio od zamiernieh diello*v*a-nya, i cignenya Sfetoga Ignaçia, dà imma-ſce ucinitti koyegodi promignenye od ſfoga xiuotà.

Odyahha nà kognù S. Ignaçio s' d*v*iemi sluxitte*g*liem, koyieh mallo posli odaslà do-má, daro*v*a*v*ſci gnim gliube*x*gli*vv*o, sctò immaſce tadà pri ſebi. Vccini pò pútu za-*v*iet od Ciſtochiæ; i od par*v*oga dne*v*i, ù koyi

S. Ignaçio cinij za-*v*iet ad Ci-ſtochiæ.

koyi izijde iz kuchiæ .sfoyæ, poccese, bitti biccima xestokò sfakku nocch: koyú obicay, kadà bijsce zdravv, uzdarxa posli s'uzmnoxenyém sfakdascgniem od osctroga xivglienya sfoga prixestokka. Doscadsci ù Monserat, negubécchi vrieme, iskà Oçà Duhovnoga, i htiga naybogliega, i naysfetijyega, koyise ù onomu miestu nahoyasce: i bij Otaç Frà Ivan Klanones Françez. S'oviem uccini S. Ignaçio s' neizrecenniem pokayanyem, i suzammi sfoyù Ispoviest Opchiennu, illi Generalu, koyu radi velickæ pomgnæ, s' komyu hotti, ucinitti, cijniyu sfeudione trij dnij. Dospivsci takò sfoyu Ispoviest, i primivsci s' ponixenstvom velicçciem sfeto pricescchienye, obnocch ù occi Prisfetæ Nunçiatæ ù godiscte. 1522. poge, nacchi gnekoga siromahha od onoga miesta, i darovàmu sfæ sfoyæ haglinæ, koyæ on iz sebe sfúce do koscugliæ: pakese on obuce ù yednù kako vrechiu, dò pétá duggu od kanavça pripro sta, i ostra, takò dà mnozzi sçijnisce, dà bijsce izatkána od strúna grivvæ kognskæ; opassase konopçem, i niz konoppaç obiessi yednù tiqviçu; à nà noghæ obuce yednê çrevglie od konopça; odiechiæ od gnega nà túy sfarhu prìe kupglienæ, kadá on igyasce put Monserata. V ovoij odiecchi vratise on pun vesselya neizmiernoga ù Çærqvu, gdì prid Ottárom B. Dievicçæ Boggoroddiçæ, obiessivsci prie mac, i pugno, koyieh bijsce donio

Odichia ostra.

sobom.

ſobom. Bdijo bijſce sfù nocch nà molitvi, polivèn rijkom od prislatçieh súzá, kako zà novvo Voyniectvo, koye od lucijvaſce nasliedovati, hotiaſce bditti: Sctòſe meyu Voynieçiem pò obicáyi ù Spagni zové, Bdenye od orúxya.

Pokorræ ucignenæ, i xivglienye ù Manreſi. Pog. III.

DIjliſe iz Monſerata S. Ignaçio prie zoræ, dà ſe uklonni, od pohvala, i zacudyenya gliudçkieh, put Manreſæ grada mallahna od Katalognæ devet mijrá zemgliæ dalekò od Monſerata, i vechie bijſce odmetnuo yednù obuchiu, kakono zaliſcnu, noſecchi ſamu y ednù nà nozì deſnoy, koyâ bijſce takó uvriegena, dà muſe sfakkù nocch nadijmaſce. Prie neggo uliezze ù grad, ſtighnuga yedan coviek poslam od súdaça od Monſerata, koyiga upijta: Bijſceli iſtína, dàye on darovo haglinæ sfoyæ gnekomu ubogaru, koyi tako govoraſce, budducchi ſumgna, dàihye on ukro; i zàtó bijſce metnut ù tamniççu? Omehſcà ſarçe S. Ignaçiu, i grozno zaplakka radi toga, karáyucchi ſamſebe, dà ni dobrò neumiaſce ucinniti Iskargnemu bez gnegovvæ ſctettæ, i pogardæ: à paka od govori onemu sluzi, dàye ſtvar iſtina onà, koyu govoraſce onij ubogar. Tadàga Goſ-

poçki

poçki onij sluga upijta: Tkò on bijſce, koyeli gnegovvo bijtye? I takovvæ ſtvari. S. Ignaçio neodovorimu ni riec. Ere kakoga gliubav od Iskargnega uſillova, dàmu odgovorri nà parvo upijtanye, takoga umiglienſtvo, i hochia od skrovita xivglienya dalekó od slavvæ sfietovnæ, uzteghnu, dà umukne, i neodgovorri nà ona drugga upijtanya.

Stò cijni ù Manreſi.

V Manreſi poge nà Oſpedó, koyi tadà bijſce S. Luciæ; i pocce meu ubozziemi zà Boga proſſitti. V iſtinu xivot gnegov, ondì bij ogledallo od pokorræ. Zatvoriobisé on, dà cijni sfoyæ pokorræ, i molitvæ, ù yednù tmaſtu, i ſtraſcnu ſpillu, koya bijſce blijzu gnekæ riekæ, ù koyúse ulazzaſce kroz yednù tijsnu ſortu meyu dracye, i kamenye; poſcchiaſce ſuho ò kruhhu, i ò voddi sfakki dan; i ovo malliem, i isproſſenien kruhhom, osven ù dnij Nediglne, ù koyeſe prilágahu utieſcenya sfeta od Ispovieſti, i od Priceſtenya. Iſtinaye, dà koyegod dnij, i dva, i trij neokuſcaſce niſcta, hranecchiſe ſamo boxanſtvenniemirazmiſcglianyiemi, dávayucchi zà gliubav Gña Bogga, oſtaliem ubozziem kruh, koyi gnemu bijſce poslan zà hranu gnegovvu. Sluxaſce nemocchnijkom pò Oſpedalu ù sfaççieh sluxbah nayſnixenijyieh. Vechie pútá bij vidyen radi neizmiernoga uxexenya od gliubavi prema Iskargnemu, dà im çelijvaſce rannæ, i dà ìz gnih ſisſaſce iſti ghnóy. Prosſaſce zà oſtale ubogghe, i

dijlecchi

dijlecchi kruh, mehſci, i bigli iſproſſen, darij-
vaſce druzziem; à zà ſebe oſtavgliaſce çar- Gliubav
gni, i tvardyi, i kako vazda posli uccini ù prema-
ſhieh Oſpedalieh, gdí pribijva. Pokáraga- ubozziem.
yednom ù Barcelloni Agneta Paſqvala radi
toga: Odgovori on gnoy, dà ſe imma Iſu-
karſtoviem ubozziem datti boglie: à tó on-
cignáſce s' toliççiem krenutyem od gliubavi,
dà dijlecchi one lemozinæ, milloſtivo, i sfeu-
diono pláka ſce: mallo magne sfù nocch nà
molitvi bdiobi, ſtóbi nà gnoi ſeddam úrá
sfeudionieh. Onò mallo, ſctò ſpaſce, bijſce
nà goloy zemgli: trikratſe bicciema nà dan Molitvæ, i
biaſce; i tó veriggami od gvozdya. Opaſſij- bdenya, i.
vaſceſe pò boççieh yednom debellom verig- Pokorræ
gom od gvozdya osven yednæ oſctræ koſtre- xeſtokkæ.
ti: Koſſæ sfoyæ nie ikadar oſtriggo; ni brá-
du, ni nohte, nosſecchi obdan, i obnocch go-
lù glávu, i yednù noggu. Priloximu dopuſ-
ctenye Boxye velè vechiu pokorru od skru-
pula, illi ſumgna unutargnieh duhovnieh ra-
di grijha od mijnutoga xivota, koyæ ſumgnæ
dovedoſcega nà tó, dà nayposli od lúci, ni
yeſti, ni pitti, doklega nebi Gñ Boog od gnih
oslobodio, sliedecchi on tadà obicaynæ sfoyæ
molitvæ, i dobra diella cinitti. Mucci oviemi
poſtiema ſebe çielieh ſeddam dáná; i biobiih
vechie prodiglio, dàbi mu nebio zabranio
Otaç Duhovni; posluſcavſci Ignaçio, po-
millovaga Gñ Boog, i napunninu ſarçe tol-
ikkom obilnoſti od nebeskieh nasladyenya,

daſe

ḍàſe moxe' rieti, dàye s'gcim obsluxio onu nebesku beſiddu, koya govorri; Pò mirrah od xalloſtij, darijva Gñ Boog slatkoſti sfoyæ. Kadàſe pediepſaſce ovom oſćtrijnom od pokorræ, nepriſtà opchienni nepriategl, naſertati nà gnega onieziemi nacinniem, koyemi velè prie bijſce napaſtovo od ſtarijna mnozzieh sfetieh Otaçá. Erè budducchiga prie nevidglivvo varliemi napaſtiemi vechiekrat napaſtovo; nayposli vidglivvomuſe prikáza yedan dan ù priliççi gnekoga caſna mláça, koyi kâxucchi veliko pomillovanye prema gnemu ù onieh pokorrah, i od onæ prilikkæ ſaſma xaloſnæ; poccega nagovárati blaziemi razloziemi, dà uſteghne mallo onu oſćtrijnu od pokorræ, napomijnayucchimu, dà chie bitti vboiça od ſamoga ſebe, akóbi, sliedecchi onom nerazboritom tvardoſti, ubió ſam ſebe: i prem dàbi neubio ſam ſebe; akóbi izgubio zdravye oniemi pokorrami ne razboritiemi, i priobrazenom prilikkom od dobrotæ, uciniobi ſe mallo vriedam, zà slúxiti Boggu. Stavviſe prosfietglien milloſti boxyom S. Ignaçio, i poznà zanciçæ nepriateglia pakglienoga; ter nehayucchi ni odgovorrittimu, obratimu plechia, i otijde tutako ù gneku Çærqviçu Blaxenæ Goſpæ: gdì metnuvſciſe nà molitvu, obioniemi ſuzami potvardi tolikko temeglitto odlukæ sfoyæ od pocétæ pokorræ, dà nà onomu iſtomu mieſtu pribijva vechie dáná, neokuſſivsci niſćta.

Hudobàga napaſtnye.

Pridobi napaſt.

Ovi tolicko cudnouati nacin od xivglienya barzo prossu pò sfièh oniezieh blixgnieh krainah mijris onij, koyi obicayno prosijpayu sfeta neobicáyna diella. Dovede dake ù onu sfetu spillu sfakkæ varstæ gliudij, koyiem on uzrokkova ne magne zacudyenye zamierniem xivotom sfoyiem; neggo liek sfoyiemi nebeskiemi besiddami: mnozzi odstrizahu marviçæ, od onæ vrechiæ, kom bijsce on obuccen, i ovæse hrane, kako zà sfetæ mocchi tya dò dnevi danascgnega. Primioye ù ovomu istomu miestu gnekoliko millostij zamiernieh od Gña Bogga, ù prikazanyieh, i ocittovanyieh cudnovatieh, od koyiehchiemo naysfietgliæ rieti.

Vrachiayucchise on yedan darn iz Çærqvæ Sfetoga Pavla, i razgledayucchi gliubvenno gneki Krijx Gospodinnov bliizu mosta, priko koga immasce on procchi, bij podighnuta dusca gnegovva boxyiem ganutyem, ù komu podighnutyu occittovamu neizrekglivvom sfietlosti Gñ Boog ù yedan càs mnogghæ naravnæ istinæ; i odkrimu nayglavnijyæ Otaynosti od nascæ Karstyanskæ Sfetæ Vierræ.

Cudnovata obyavglienya boxya.

Druggo yutro stoyecchi on nà skallah, illi liestiçah od Çærqvæ Otaça Dominikína, gdi govorasce Officiçe Priblaxenæ Dievicçæ Bogoroddiçæ, bij cudnovato uzneffen duhom k' Boggu, i ondì kakono utopplien viddi ù slikkah, i ù prilikkah rukom Boxyom stvo-

renieh, Prisfetu Troiççu tolikko bistro, dà pristavsci ono posli uzneſſenye duhovno, nie moggo vas onij dan pristatti, prolijvayucchi vruchiæ ſuzzæ ad slatkosti; nittiye umio zà velè dáná, govoritti ò druggomu; neggo od ovæ nevzrekglivvæ Otaynosti; cuddecchiſe sfak, tkoga cuyaſce: pacekuviecbanſamiem oviem boxyiem naukom sloxi on yednò duggo pijſmo, illi libarçe.

Drugghi dan ù istoy Çærqvi nahoddecchiſe nà Misſi, viddi occimma telesniemi Gña Naſcega Isukarſta ù posfechienoy Ostiyi, kadà yu podizzaſce Redovniek.

V druggomu uzdighnutyu duhovnomu bij gnemu ocittovan nacin cudnovati, koyiem Gñ Boog stvorri od nischta vas ovi sfiet. Nayposli pò Opchiennieh ulliçah, illi viddecchi koyigod Krijx Goſpodinnov; illi cuyucchi zazvognenye, koyiemſe zlamenuye Pozdravglienye Angeosko Kragliççæ od Angela, metnuvſciſe nà tlè, i ſpuſtivſciſe ù duboka razmiſcglianya, vechiemuſe puta od trideſſet prikazaſce Gñ naſc Isukarſt, i gnegovva Prislavna Mayka, darijvayucchimu tolicku snágu, i kreppoſt, dà, nagovarayucchi on posli druzzieh nà razmiſcglianye od izmuccenoga Spasſitteglia YESVSSA, govoraſce ceſto, dáſe ù gnemu ſamomu nahoddi pravo, i obilno nasladyenye.

Gñ Isakarſt i B. Goſpa vechie od tries puta prikázamuſe.

A nayüzviſcenijye pohogenye, koye ye on immó od Gña Bogga, bij yednò neobicayno,

no, koyéſe prodigli ſfà oſſam dànà, ù koyieh oſtà takò bez ſfakkoga chiuchienya, i kretanya, dà mnozzi ſçijniſce, dàye martav; i bijlibiga, kakono marçà ukopalli, dàbiſe nebili ſtavili gnekki, koyimu parſi bijhu doteghnuli nad ſarçem; od yednoga malahna kretanya ochiutyena, dà yoſc bijſce xijv. Iz ovega uznesſenya povrativſciſe, druggo ne rece on, neggo riecma gliubvenniemi dvakrat; ò dobri YESVSSE, nebudducchi ikadar on, neggo dubokiem mucanyem, hotio, ocittovati velicanſtvo od ſtvarij gnemu ukazanieh ù ſfemu ovemu uznesſenyu velikomu; poſumgniſce mnozzi, dàye i on viddio yoſctè; *Arcana verba, quæ non licet, homini loqui*, Otaynæ riecci, koyæ neima, coviek govoritti.

Bijlæſu dakè tolikkæ, i tolikko velickæ ovæ boxyæ Otaynoſti, i pohogenya, dà, oſtayucchi gnemu gliubvenno zapecatyenæ ù ſarçu nà harnoij uſpomeni od toliççieh milloſtij, recce vechiekrat S. Ignaçio, dà, prem dà bi ne bijlo Sfeto Pijſmo upijſano, biobi on ſaſma pripravan niſcta nemagne, zà datti karv, i xivòt radi Vierræ zfetæ Iſukarſtovæ, ſamo çiechia onega, ſcto mu bijſce ocittovala dobrota Boxya ù Manreſi. I ù iſtinù cudnovataye ſtvar, dà budducchi on neumiteoni, i niſcta druggo ne naucen; neggo ſcitti, i pijſati, sloxioye ù onoy puſtigni boxanſtvennæ Kgnixiçæ od Razmiſcglianya duhovnieh;

pijſmo ù sebi malahno; à ù vriednoſti, i kreppoſti nevzmierno, i korisno zà sfakkæ varſtæ od duſca, i od bijtya gliuçkoga; akò tkò od lúci, prosctittiga, i razmiſcgliatiga, kakoſeye viddilo diellom ù neizbroynieh gliúdieh.

Vpadde ù nemocch.

Razboliſe tadà Ignaçio teſckom nemocchi radi priosctra xivglienya, i radi xalloſtij od skrupula. Ozdravivſci mallahno, pocce xijviti, kakono i pr.e: alli opeta ù kratko dvakrat razbolivſciſe, mucten xeſtokom bolleſti od ſarça, i priſpivſci varla zijma, nagovoriſcega priategli, dà uzme ſamo koyægod haglinæ, i dà sctogod propúſti od onæ osctrijnæ od odichiæ. Vzze dakè dvie dolamiçæ kratkæ od ſtarræ sfittæ barattinæ; ter od iſtæ uccini, xà pokritti glavu yedan klobucicch. S' prigoddom od ovæ nemocchi, ù koyga pohodiſce mnozzi od sfakkæ varſtæ gliudi, immóye nacin, zà proſijpati s' vechiom obil. noſti onæ iskræ od oggnà nebeskoga, koyimu goráſce ù sarçu, i tó s' toliççiem ploddom dà, prominivſci mnozzi mijnuto xivglienye, à druzzi zà viſce odlucivſci ſaſmà slieditiga, pocéſce mnozzi ceſto priſtupati k' sfetiem Sakramentom od Ispovieſti, i od Priceſtenya s' toliççiem uzmnoxenyem od uzaznanya od nebeskieh ſtvárij, dà gnekoliçi govorahu, i sfiedocahu zakletvom ù pijſmieh, illi proceſſieh od Kanonizaçioni, dà prie, negye on doſco ù onu zemgliu, illi nisctа, illi mallo bijſce poznam Cñ Boog.

Nay-

Nayposli, nekà nebi pomagnkalla inedna varſta od prosfietglienya varhunaravnieh zà prosfietliti ono pribivallisce od Manreſæ, bij nadáren Prorocanſtvom S. Ignaçio, koyi em prorokova mnozziem mnogghæ ſtvari, koyæ zà skratiti ovo pijſmo propusctamo. Alli nechiemo propuſtiti ono (zà pecat od ovoga póglavya) napoménuti zà naſc náuk, dà prem, dà tolikko bij pomillovan od Gña Bogga, i tolikko bogatto prosfietglien, nikadar nie propúſtio sluga boxyi prisnijxeni Ignaçio, (dokle pribijva ù Manreſi) hoditti veoma ceſto ù Monſerat, zà datti pò tanko razlog od sfieh ovieh ſtvarij, koyæſe dogáyahu ù duſci sfoyoy, i od milloſtij, koyæ sfakki dan prijmaſce obilno iz rúkà boxyieh, onomu sfomu Oçu Duhovnomu, ù kogaſe bijſce parvi put iſpoviddio od sfieh sfoyieh grieha. Koyi cuddecchiſe od blagodarſtva boxyega prema sfomu sluzi pokorniku, i od gnegovva odgovaranya, ceſtò govoraſce meu sfoyiemi Kalugerſiem. V iſtinu, akò ovij coviek prodigli xivot, birtichie yednà velicka kelovna Sfetæ Çærqvæ, yedan namieſtniek S. Pavla Apoſtola, i yedam súd iſtinito izabráni zà priobrachienye od mnozzieh greſcnikà, i neviernikà; Besſieddæ, koyæ radi ſtvarij posli ucignenieh od boxanſtvennæ mudroſti, trudom od Sinnová, i uputchienya S. Ignaçia, mogguſe rieti, dà ſu boxye prorocanſtvo.

Proroko-va mnogghæ ſtvari.

Putovanye, od Yeruzalemma.

Pog. IV.

BIjsce vechie oblijzu godiscte dána, dà xivgliasce S. Ignaçio ovi xivòt recenni ù Manresi, kadà htij ispunniti odluku sfoyù od putovanya dò Sfetæ zemgliæ. Proglasivscise gnegovvo odiglienye, hotiahu mnozzi priategli, koyi (cuddecchise vechie od gnegovva sfeta, i nebeskoga xivglienya,) bijhu poteghnuti slastkostiemi gnegovva sfeta opchienya, putovatti zaedno s'gnim samo dò Barcellonæ, gdi se immasce on posli ukarçatti nà koyegod drievo. Alli on nehtij nikogare, nekàbi moggo s'vechiom slobodi, uxijvati razgovore sfoga Gña ù samocchì, i nekàbise vas sasmà spûstio ù rukæ boxyega prigledanya, koga uzdánçu, kakochiemo posli rieti, zamierno sçijgnasce Kadà ù Barcelloni cekasce, zà odyedriti, bij poznan zà sfeta od yednæ Gospoyæ immenom Isabellæ Rosellæ, vidivsciga onà yedno yutro, kadà on slusçasce pripovidanye meyu mnoxtvom od diece, damuse sfiergliasce obraz cudnovatom sfietlosti. Záto bijod gnæ, glasom boxyiem, potaknutæ dozvan ù gnæ kuchiu, i odvedèn k'gnæ múxu s'velickom korifti, i zacudyenyem sfæ kucchnæ cegliadi: tolikko bijhu sfetæ gnegovvæ besieddæ, i

izværſna gnegovva diella. Spràvno bieſce yednò drievo pùt Italiæ, ù koyæ molli S. Otàç, dàbiga primili, kakòno ubogara zà gliubav Boxyu; Odgovorimu milloſtivò Goſpodar od drieva, dàgachie s' dobræ vogllæ primiti, iſtom ſamo dà uzme ſobom beskotta, illi ſuhoga Kruhha zà prihranitiſe.

Sumgnaſce Ignaçio, dà nebi bijlo ovò ſuprotiva onoy ciſtoy uzdançi ù Boga, od Koyæ on, kakono od blaga neìzmirnoga od ubozzieh, cignaſce glavnu sçiennu: dakèſe hrij sfiettovati s' Oççem Duhovniem. Ovijmu recce, dà ucinij. Takò Ignaçio prosfecchi, nage pineza, ad koich, kupivſci beskotta, oſtàmu dio, gnekoliko reala: alli, kakò doge blijzu drieva, razmiscgliayucchi, dà Goſpar od drieva nehtiaſce druggo od gnega, neggo beſckòt, odlùci, nenahodecchiſe ondì ubozzieh; koiembiih dáo, sfè tyà od metnuti, kakò nepriateglie od uzdançæ ù Gña Bogga, prid yednom kognuſcniçom blijzu vrátá od Grada:i takò uccini. S' oviem braſcnom ukarçàſe on nà onò drievo, s'koyiem dò pét dáná nágeſe ù Gaeti. Nie magne zacudyenye od ſebe, i uzmnoxenye od ſlavvæ Boxyæ ocittovao pò ovomu putu morskomu; neggo vazda dò tadà bijſce ukázao pò zemalskomu putovanyu. Erè uzmnáxayucchimuſe ù ſarçu sfeyer vechie gorusctæ pomarzenye od ſamoga ſebe, i gliubav od Izværsnostij krepoſnieh, nie ikadar propúſtio-

niedmu od pokórá sfoyeh. Dio vecchi od dnevi, i od nocchi tràchiasce nà molitvak: negovorasce ò druggomu, neggo ò Boggu, káxucchi velikku nedrágos, kadà bi tkogod ò drugómu progovorio; toliko dàga, skrûscena druxinna od pútnika, nezazijvasce druggghiem immenom, neggo od Sféça, immetakò posobito gnegovo, doklè bij ù Manresi, dàga ista dieçà zvàhu, onij Sfètaç.

Iz Gaëtæ s' neizrekglivviem trúdom, i s' obicáyniemi pokorrami pieſciçe otijde pùt Rijma. A erè ne magne nà moru, neggo nà zemgli goráſce ſarçe gnegovvo gliubavi neſtraſcglivvom Sfoga Bógga, ù parvomu mieſtu ù yednomu selù punnu boynijka, poznà, dà ſe gnekoliçi od gnih ſpravgliahu, ucinitti gneku nepodobnu ſtvar, i nepoctenò diello. Nehaya on druggo. Neſpomenuyucchiſe od innæ ſtvari, osveñ caſti Boxyæ, pocceih tolikò veliççiem gláſom kárati, dâ priſtraſceni ſfikoliççi, kakono dà, ne yednòga covieka polunága, i ne oruzana, viddiſce, i cúſce, nego yednoga Angela, koyi zaghermi, i zatriesknu, odvratiſceſe od zla diella namiſcglienа, i ſpletenà. Od tuda nayposli uliezze ù Rijm ù godisete. 1523. ù Nedigliu od Palama Ondì pòhodi nayglavnijyæ Çarqvæ; prijmi blagoſov od Sfetoga Oçà Pápe Adriana Sceſtoga: posli petnaeſte dáná, koye pribijva ù Rijmu, dijliſe ſuprot hocchi, i ſfittu mnozzieh bogoglinbnieh, koyi okuſsivſci opchié-

nye

nye gnegovvo, htiahuga diglie uxijvati.
Vsillovaſcega, dà uzme zà pút ſeddam, alli oſſam skúda: od ceſſatutako on pokayavſci-ſe, kakono od ſtvári ſuprotivnæ privelikomu ſfomu uboxtvu, i uzdánçi ù boxye prigleda-nye, i pomocch, razdijli sfè pò putu dru-zziem ubogarom. Nemoxeſe izrieti, koli-koye on pritarpió pò onomu pútu, bivſci gladno, i kuxno vrieme; zàtò immayucchi on vechie od mærçà obraz, neggo od xijva-coviekka radi xeſtoççieh tarphlienya, nepu-ſctávahuga, dà ulazzi ù graddove; bixáhu od gnega druzzi pùtniçi; i ſfakga odgognaſce.

Diello za-mierno.

Kadà takò oſtavglien od ſfakoga gliuç-koga utiſcenya lexaſce nà yednomu pogliu meyu Chiozzom i Padvom prikazamuſe s' obrazzom priveſſelliem Goſpodin Naſc Iſu-karſt, i utiſciga cudnovato, i zamierno. Dio od razgovora bij, naviſtitimu, dà im-maſce radi gliubávi gnegovæ pritarpitti ve-lè vechieh ſtvárij. Iſti Goſpodin cijni, dà la-ſcgne vzmoxe uliſti ù Padvu, i ù Bnetkæ. V Komu gradu xivúcchi, kakono vazda prosya-cki, i ſpavayucchi nà ayeru pod dvoriſctie-ma blijzu Çærqvæ Sfetoga Marka, bij yednù nocchiskan iznenadke od yednoga glavno-ga Vlaſtelinna Vijcchnika, i odvedèn ù Ku-chiù gnegovu, s' velikom bogogliubnoſti, i devoçioni. Pravgliaſce posli oni vlaſtelin, dága bijhu probudili gnekoi glaſſovi, ſpécchi on nà sfomu odrù, koyimu govorahu ovako:

Gñ Iſu karſt pri-kazamuſe.

Vtaſtelin Bneracki obnoch iſ-ctega.

Dakè

Dake tij ſtoyijſc ſpécchi raskoſcno, i razbludno; à moy slúga lexij nâgh, i gô pod dvorifctiemi opchienniemi ? Sctò cuvſci i drugghi pút, bijſcega toliko priſtraſcilo, dà uſtavſcise, bijſce otiſco, iskatti onoga coviekka, kogá ſçijgnaſce, dàye onij slúga boxyi.

Ne pritarpi duggo ſnijxenoſt Ignaçieva caſtenye, koyemu cignaſce onij Prisfietli vlaſtelin; takò barzo ùtece iz goſpoçkæ Kuchiæ, i skrísſe ù kuchiu yednoga ùbogga Spagnula, Koyíga bijſce mollio.

Dijliſe iz Bnetaka veoma vbog put Yeruzalemma, gdì dóge nà. 4. Settembra. 1523. Pomillovan bij Ignaçio pò ovomu pútu ù duſci, i ù tielu od Gña Bogga: dúſcá bij sfeudilniemi razgovoriem, i ceſtiemi prikazanyiema od iſtoga Gña Iſukárſta pokripgliena: à tielo ſaſmà od teſckæ nemocchi ozdravglie

Sctòmu ſe dogodi pò moru.

no, s' komſe bijſce ukarço, i xivotmu ſahragnen od namiſcglienieh zlobá gliudij prihudieh. Ere nà drievu ocitto mnogghe griehe nepodobne cinécchiſe od zlobnieh gliudij, Ignaçio Karſtyanskom slobodi, i bogogliubnoſti, ne priſtayaſce, pokárati zlotvorçe. Namisliſce mornári tadà, oſtavitiga nà komugod puſtu Otòku, illi Iſuli; nisćta ne magne, kadà vechie onij hotiahu tò ucinitti, naredbom bozyom bij drijvo odneſſenò drugovye, i ſahragnen pravedni Ignaçio, od lucen vechie od Gña Bogga nà sluxbu za ſpaſſenye od mnozzieh greſcnikā.

Obhoddi

Obhoddi Sfeta Miesta ù Yeruzalem. mu. Pog. V.

LAsnô nebih moggo ni izmisliti, ni izrieti nasladyenya duhovna, koyimi bij po millovan nayprie Ignaçio, Kadà viddi Sfeti onij Grad; i poslie sfeyer ob hoddecchi on sfeta ona miesta. Bijsce odlúcio vechie pò parvomu namisoglienyu, ostatti ondi, i nastoyati nà pomocch od dúscá, doscadsçimu vechia tadà xeglia radi potrebæ, koyu vidyasce, dà tadà bijsce. Alliga oslobodi od tieh mislij varlo cassom xestokkiem zabragnenyem, koyemu uccini. Otàç Ministar od Reda S. Franceska, koyi ù onieh stránah s' velikom oblasti primglienom od S. Pristolya Apostolskoga, imma pomgnu od Pútniká Karstyanskich.

Dakè htecchise vrátiti, dógemu gor úscta poxuda, pohoditti opeta Gorù Maslinsku; odkle uzhodecchi nà nebesá Gñ Nasc Isukarst, ostavvi nà yednomu kámenu zapecatyenæ sfetæ stoppæ sfoyæ. Poge on muoce, i sám bez niednoga Turcinna, diello veoma poghibiono: terse yedvà vrativsci, otijde opeta tutako, zà zabiglixiti dobrò, od koyæ stránæ bijsce bilyiegh noghæ desnæ; à od koyæ, zlamen od lijvæ; tolikka bijsce gliubav sarça gnegovva prema uspomenam sfoga-

Isu-

Iſukarſta, dàvſci ſtraxaninō zà plátu yedàn no xicch, iyednæ noxiçæ, illi skáriçæ, koyæ ſamæ on immaſce. Ochiútiſce Oçi Franciskani, dà nebijſce meu oſtáliemi putniçiē Ignaçio, i poſ láſcega iskatti pò yednomu od onieh Karſtya na, koyiſe zovú od pása. Ovij naſcadſciga, dàſe vràchiaſce, poccemu prititi i zliemiga pſovka mi prattiti dò Monaſtira: prem dàga ne sluſcaſce Ignaçio, zabavglien prikazanyem velè vecchiē, erega pò ſfemu onemu pútu dopratti pò ayeru Gñ Naſc Iſukarſt, Koyijga neizrekgliviem ſfoyiem izgledom, i poghledom; ì unutargniem beſiddenyem Khripgliaſce.

Gñ Iſukarſt prikazaſe gnemu.

Pút od Yeruzalemma ù Spagnu.

Pog. VI.

NIe bio put gnegov od Yeruzalemma dò Spagnæ bez obicaynieh milloſtij, i dragoſtij boxyieh. Bíjhu ù Cipru zà Bnetkæ trij drijva; yednò bijſce Turſko; à druggo Bnetacko, obba velikka, i tvarda; tretto ſtarro, zamierno izgrizzeno, i mallakno: nà ovòſe ukarçà Ignaçio; ere moglien onij Goſpar od Bnetackoga, dà bi primìo putnika, koyi prem dàga nemogaſce platiti, bivſcí ubog; niscta ne magne mogaſcega pomocchi, bivſci Sfet; odgovori on, rugayucchiſe; Akóye Sfet, neima potrebu od drijva, hodittichie pò vodàh. Ne puſti Gñ Boog

nepe-

P

nepedepſano nemillo perúganye. Od yedriſce sfà trij drijva ù iſti dam s' dobriem vietrom; alli iſti ovi dan parviem mrákom, podighnuvſciſe ſilla ſtraſna od viettara, drijvo Tursko sàsfiemi gliudmi potopiſe; Bnetackoràzbiſe nà Krayu, prem dà ſe ſahraniſce sfi gliudi. Málo, i ſtarro drijvo, nà komu bijſce Ignaçio, od yiedri çijlo nà pó Settembra na krainæ od Pugliæ, od koyeh pieſci çe ne obicayniemi trudiemi pò ſnijgovieh, i pò mrazzieh priosctrieh, putovavſci malo magne pò Sfoy diglini od Italiæ, uliezze ù Bonetke nà Sfarhu od godiscta. 1524.

Odkle mallo dáná posli uputiſe Ignaçio pùt Spagnæ. Zà put sfoy odneſe ſobom mallo ſfittæ ſtarræ, zà pokritti gnom ſarçe, oslabilo izvan nácinna radi obicaynieh sfoyieh bolleſtij; i petnaes, illi ſceſnaes reala gnemu darovánieh od Bogogliubnieh, od koyieh pò obicáyi gnegovoy vecchi dio razdarijva druzziem ubogarom. Erè, kadà ù Ferári Bogga mogliaſce ù velikoy Çærqvi, priſtupivſci k' gnemu yedàn ubogghi prosyac, proſſimu lemoſinu, i primivſciyu obilnu, navisti druzziem pò obicáyi; koyi (od gnega proſſecchi sfak) darovàim sfè, sctogod immaſce, s' tolicçiem gnih zacudyenyem, dà pocéſce vapitti, Sfetaç, Sfetaç: à on bijxécchi ovæ pohvalæ vechie, neggo drúzzi pogardæ, i ſramotenya, dighnuvſciſe od onle, poge proſſitti, akòſe hriaſce prihrániti. Allimu bijſce

Dáva sfè ubozziem, à sebi hranu proſsi.

pripra-

pripravio boglie braſcno Goſpodin, od mno
zzieh i teſćçieh tarpglienya, ne ſamo obicáy-
nieh od glada, i zijmæ; pacek i neobicaynieh
od tamnijça, uſionoſtij, i pogardyenya. Go-
ráſce vechie, neg ikadar çiecch' griegha na-
ſcieh rattenye ù Lombardiyi meyu Françom,
i Spagnom. Immaſce procchi blijzu yednæ,
i drugghæ Voyskæ pò sfomu putu Ignaçio:
dakè od Spagnúla prie, posli od Franceſa
bij uhichien. Bij od ovieh primglien millo-
ſtivo, kakono naopah od oniezieh prioscrimi
diellima bij proghnan. Poſumgniſce Spa-
gnuli, dà nebi bio on uhodda ne priateoski:
dake sfezan od ſtraxæ, iziskavſciga sfegà, i
sfughſciga golà, bij posli, pò obuccen, odve-
den pogardyeno prid Voyvoddu. Tadàmu
doge ù pamet caſt sfietovna; dà bi dobrò
bijlo (propuſtivſci zà ſadà onú krotkos od
diellovanya, i govorenya, Koyiemiſe bijſce
sluxio tyà od pocetka priobrachieaya sfoga;
govorecchi sfakkomu, tij, illi vij, bez innieh
caſnijyieh ríecij) beſiedditi, zà pocaſtitti
onoga Voyvoddu, nacinniemi od govore-
nya plemenitiemi, i caſniemi, koye bijſce
vecch' oſtavio sa' sfietom: alli pozmavſci,
dà ovo ne izhoyaſce od innoga, neggo od
ſtraha, dà nebi podnio sctògod, illi ù tielu,
illi ù caſti, sarçem odlúceniem, i raſarceniem
ſuprotiva ſebi, pritecchi iſpraſnos od onæ
mijsli: Ovalie dakè, recce, xeglia, naslido-
vati Iſukarſta, i glaad od gnegovieh po-

ghær-

ghærdà ? Pedepſatichiu yá tebe, lúdi ſtraſce ſfietovni . I takò rekſci temeglitto odluci, uzmnòxiti velèvechie obicaynu krotkos . Zàtò ni poklonivſciſe , kadà doge prid Voyvoddu, ni ucinivſci niedno diello od pocijtanya, vpijtan, tkò on bijſce, odkle igyaſce ; sctò hoyaſce, cinécchi ; i ſtvari takovvæ : Ne odgovori ni riec . Samo upijtan; yeſilli uhodda; recce, (zamirniem çknenyem , i slaboſti od govora) Yá uhodda nieſam. Radi ovieh nacina , i riecij proçljni Voyvodda , dà bijſce Ignaçio koyigod ludi skitac : izvijká osctro boynijke onè, koyimuga bijhu dovelli . Zà tó ovij izpunniſce odhoddecchi vas yijd procch' putniku , zlogga izlupavſci péſtiema , nogammi, i sfaççiem pogherdami, ù diellieh, i ù riecieh. Vxijva Ignaçio ù sried toliççieh pogherda , ſtoyecchi zamiſcglien ù onieh pogherdah koyiem bij Gñ naſc Iſukarſt odveden od Annæ dò Kaifæ , od ovoga dò Pilata, i od Pilata dò Irudda .

Vcenye òd Grámatikæ , i progonſtva , i diella svarhunaravna ù Barçelloni . Pog. VII.

DOſcadſci ù Barçelonu od luci Ignaçio, (bivſciſe priporúcio prie Gñu Boggu gorúsctiemi molitvami ,) naſtoyati nà nauk od kgnîgá; nekà bi takó slobodnijye moggao na-

naſtoyati nà pomocch od dúſcá, ná Koye-
diello vechie veoma varlo ochiutio bijſce,
dàga zazijvaſce Gñ Boog. Dakè; nebiga-
ſram. ni ſtijd, covieka vecch' od. 33. trideſt i
trij godiſcta, uliſti ù druxbu s' yedniem me-
ſtrom od Grammatikæ, (bijſcemu imme-
Girolamo Ardebalo,) i ù gnegovoy Skulli
meu diecicçcom, naucitti od gnæ parve po-
cetke, hranecchiga navlaſc milloſtivom dra-
goſti Plemenita Goſpoyà Roſella gorurecen-
na. Niedniemi napaſtiemi, (prem dà ſu bjilæ
mnogghæ, koyimi gaye Hudobà ſnahodilla,
zà odvratitiga od ovæ odlukæ, ſumgnecchi,
ſcto ſe moggaſce dogoditti) nieſe on odvra-
tio ikadar, dokle nà ſfarſi od drugoga godi-
ſcta bij odlúceno od kreposnieh, i naucenieh
gliúdij, dà moggaſce; prigarliti nauke-
vechie.

Poccefe-
ucitti Grã
matiku od
33. gidi-
ſcta.

V Barçeloni povratiſe nà ſfoyæ ſtaræ oſ-
ctrinæ: à erbo bijſce pò putu, uſſillovan ra-
di zimæ ù Lombardiyi, noſsio çrevglie, illi
poſtolè, prodri podplatte takò, dà ſe odisga-
ra nogga vidyaſce pokrivená, prem dà od
izdàla hoyaſce nà golieh nogàh, privarræ
ſfetæ obicáynæ gnemu ceſto, zà bixatti od
tascta ſlavvæ, koya ie grigna od Sfetignæ.
Hrána bijſce (kako ſfeyer) iſproſcena, prem
dà muyu htiaſce, davati Agneta Paſqvala,
pribijvayucchi on ù gnæ Kucchi. Erſe bijſce
pogodio takò s' gnome, kad' uliezze ù Ku-
chiu, dàmu Slobodno, pro ſitti od vrátá dò

Sfeto var-
ranyæ, i po
korræ za
mirnæ,

vráta

vráta. Pacek bij takò Srechian on, dà na govori i gnu, dà zaedno s' gnim idde zà druzzieh profitti; prem dà i on vechie zà inne ubogghe profscafce, neggo zà febe, razdigliuyucchi potrebniem sfe fctò bijfce boglie. V cemufu dvij ftvari posobitæ doftoynæ ufpomenæ. Parva, dà, davayucchi mu mnozzi zà dragoft iftoga kruhga; koyi onì blagovahu, nehtiga nigda okusfiti; neggoga vazda darovà çielovitto inniem ubogarom. Drugga, dà nahoddecchi fe ù onomu Gradu yednà Vladikkà immenom Gviomara Gralla, koyá nà Nedigliu dáná zà dragoft darijvafce sfeçu gnekku mirru pfceniççæ, on cinivfci namijfitti od gnæ kruhha od sfoyieh domacchieh, dijgliafce sfè ubozziem Ifukarftoviem, koyife k' gnemu kuppliahu radi gláfa od gnegovva miilofardya velicçciẽ broyem. Spáfce nà golieh daskah, nepokrivayucchife niciem; nittimu bijfce od potrebæ; ere kadgod sfù drágu noocch, ceftokrat vecchi dio potrachiafce ù priuzvifcnieh Razmifcglianyieh Boxyieh.

Ivanna Pafqvala xenà, i finnovi plemeniti ù Bartelloni zakletvom fu potvardilli, dà fu od iftoga Ivanna culli vechie puta; kako ù Kucchi Agnatæ Pafqvalæ matteræ sfoyæ, ipriateglicçæ Sfetoga Ignacia, ftoyécchi Ivan ù iftoy Kamari s' gnim, dàga ceflo nagovárafce Sfetàç, dàbi otifco lecchi; er on hotinfze yoscte poftati, zà cinitti gnekæ sfoyæ

opravæ; i budducchiga on niekolikrat posluſcao bez drughæ ſumgnæ; pocce posli ſumgniti; igyaſce lecchi, i kazaſce dà ſpije; tèr pazzaſce s' pomgnom sfè, sctò bi cinío Ignaçio: takò vechiekrat s' priveliççiem zacudyenyem viddiobi, dà pocignucchi Ignaçio sfoyù molitvu, gnekolikrat klececchi, ceſto proſtært nà tleh; i kadgod ſtoyécchi pràvs' obrazzom k' nebbu, mallo pò mallo podizaſceſe od zemgliæ dò cetirrij, illi pet uzgor pedaglia; ter prosfietlivſcimuſe obraz ne izrekglivvòm biſtroſti, izgovàraſce ceſto go vorom ne od covieka, neggo od Serafinaovæ rieci: Boxe moy, Goſpodinne moy, gliubavi od ſarça moga: oh dabite gliúdi poznalli? I ovo izgovaraſce s' tolickiem plamenom od gliubavi, dà, pravecchi posli velè godiscta iſti Ivan, topgliáſceſe vas ù ſuzzæ od bogogliubnoſti.

Nacin od molitvæ obnocch. cudnovati.

Ne magnkàſſcemu obicáynæ dragoſti Sinóuá Boxyich, tòyes, progonſtva sfoyæ drúghæ sfeudilnæ; kakonoſu sfeudilnæ ob dobrieh dilloványa. Bijſce ù Gradu Barcelloni nedoſtoyno gnekko opchiénye od gnekoliçieh mladichia ù yednomu manaſtiru, ondì blijzu, koyé ſe zváſce od Angela: naſtòya Ignaçio toliko oko oniezieh Dumana, dà, nenahoddecchi vechie Slobod tasctijna, uxegoſceſe yijdom veliççiem onij ludyáçi, i budducchi vechiekrat pritili Ignaçiu, ciniſcega vechie neggo yednom vzlúpati, mislecchi,

dà

dà chiega takò odvrátiti od onoga casna, i sfeta diella, koyiem uzrokovasce, dà ih casno, i pocteno onæ slúghæ boxyæ od sebe odgonne. Alli vidivsci, dà on yosc vechie nastòyasce utvarditti sfetiemi naucçciem ono posféchieno miesto nà sluxbu Boxyu, ciniscega nayposli s' tolickom yadovitosti od çarnieh suxagna zlò izprebiyati, dàga ostavisce zà martvà nà zemgli, i ostáobi bio sasmà martav; neggo ochiutivsci on, dà muse xivòt snebijvasce pod udorçiem, veliççiem, glasom pocce, prositti Ispoviest, koyiemi glasoviemi krenuti Straxanni od vrátá od Grada ondì blijzú, dotarcasce: zàtóga uboiçe ostavisce. S' pomocchi od oniezieh, koyi bijhu dotercalli, podighnuvscise on s' mukkom velikkom, i odvedem ù kuchiu Pasqvalovu, bijmuse od potrebæ lieciti triès dáná; prem dà s' vechiom xegliom dràzieh gnegovvieh, neggo uzdançom od zdravya; bivscimu takò sfè tielo iztuceno, dà liecniçi sumgnahu neuzmoxnu stvar, dà chie ostatti xijv. Nagese ù tomu bijtyu, dà, ostavglien, uzze sfe sfete Sakramente. Zgoddise, dà, cekayucchi Sfeti Otaç Vlye Sfeto, uliezze iznenadke ù Kamaru gnegovvu Matti Pasqvalova, i nageyu tolickom sfietlosti prosfietglienu, koya izhoyasce iz okolo gnegovva, odrà, dà pristrascena onà, odbighnu nà trak; pake povrativscise, bij mogliena veoma od S. Oçà, dà tú stvar neocittuye niekomur. A

Radi dobrà naukka bij zlò izprebijyan.

moxeſe vierovati, dàye bijlo onò, koye god obyavglienye nebesko, koiemga Gñ boog ozdravvi. Erga bijſce nà mnógga vechia diella, i tarpglienya odlúcio. Barzoga ozdravvi, obeſſelívſciga i priobrachiényem yoscte od gnegovieh zlocinaça, koyi, zacudivſciſe od gnegovvæ vriednæ krepoſti, i omehſcavſci gnegovom bogogliubnoſti, metnuſcemuſe yedàn dan prid noghæ, i proſſecchimu proſctenye, obechiaſcemu, dàchie nà boglie obrátiti xivòt sfoy; kako pò milloſti boxyoy, i s' veſſelyem veliççiem Sfetoga Ignaçia uciniſce, cuddecchiſe veoma zamierno vas puk od Barcellonæ. Bij cudnovato uſtarpglienye gnegovo ù ovomu diellu: podixucchiſe iz zemgliæ, druggo nerece; neggo ſamo hvagliaſce Bogga, i prascſtaſce onieziem, koyiga bijhu tolikko zlò izrùxili; i tutako s'veliççiem uxexenyem od ſarça, i radoſti duhovnom molli Bogga zà gnih! I bivſci posli ozdravvio, hotécchiſe vrátiti ù Manaſtir, zà uzdarxati onæ slughæ Boxyæ ù sfetoy odlucçi, mnozziga priategli sfittovaſce, dà neidde onamo, ſtavgliayucchimu ocitto prid oci poghibio od xivotà; od koyieh beſſijdá on vechie pokripglien, veſſelo odgovàraſce: Koyaliye menni ſtvar dràxa nà. sfietu, neggo umriti radi moga Iſukarſta, i çieckia ſpaſſenya od moyieh Iskargnieh? Tolicko gorúscti bijſce ù ſarçu plamen od Boxyæ gliubavi, koyá odavna bijſce ù gnemu ſaterla

Bogga mol li zà nepriateglie.

la sfakku gnegovvu dobit, illi koriſt, i pomgnu od ſamoga ſebe.

Nie ni pomagnkò Gñ Boog, plataç obilati od sfetieh diellovanya, zapecattiti zamirniem ouddom sfetignu ſniexenoga Ignaçia. Pravdahuſe ù Barçelloni dva brátta prézimenom Liſſani. Izgubi yedàn od gnih právdu, i padde ù tolikku xalloſt, i neuzdánçu, dà pò hudobi zaslipglien obiſſi ſam ſebe niz yednú gredu od kuchiæ sfoyæ. Vrachiaſcese S. Ignaçio od recennoga Manaſtira, i cuvſci talabùku od oniezieh, koyiſe bijhu skuppili nà proglaſſenye od ſtraſcnoga diella, uliezze ù kuchiu, i krénut nà pomillovanye onæ neſrecchnæ dúcſcæ; posli ucinivſci kratku, alli vriednu molitvu, uſtàſe, obrizza konoppaç; padde oni nà tlè; i nepoznávayucchi ſe ù gnemu ni chiutyenye, ni krenutye, illi koyi drugghi biegliegh od xivotà; opeta kleknuvſci, zà gnega molli Ignaçio; i uſtavſciſe ſtavimu nà parſij yedan Krijx od dærvá, koyi sfeyer ſobom noſcaſce, i sadàse hrani, kakono pridraghæ mocchi ù Barcelloni od Paſqvala rodbinæ, i zazijvnuvſci glaſſovitto Imme Yeſuſſovo, zijvnù immenom marçà; i tutakomu onij zaćudyenyem od sfakkoga odgovori. Tadà pocce gnegá nágovárati Ignaçio, dà imma bolleſt od sfoyieh griehá; à naliſce od onegæ, koyi bijſce ucinio onom pogardnom neuzdançom; i toliko opravvi, dà, kàxucchi ocitta zlaménya od skruſcenya,

Obiſſe yedan, i bij uskarſnut od S. Ignaçia.

ispoviddise; i tò ucinivsci s'veliççiem uxivanyem sfieh koliççieh, koyiga viddisce, illi cûsce, opeta umri.

Vcenye i Progonst-va ù Alkalì. Pog. VIII.

DOvarscivsci oviem nacinnom naucenye od Grammatikæ ù Barcelloni, otijde sfittom od sfoyieh priatéglia ù Alkalu naucittise nauke vechie. Pribijva ù onomu grádu ù Ospedalu, i ucásce s'veliokom proxudom velè vechie, neggo s' redom, Logiku, Filosofiu, i Teologiu innokupno. A ermu gorásce sarçe gliubavyu od dúscá veoma zamierno radi prigoddæ od onoga miesta, ne pristayasce meu ucényem, i trudom od nauka, nagovárati nà dobrà diellà sfakkoga; ucitti diecicçu, i sfieh neumiteonieh Karstyanski Nauk; upútiti mnozzieh pò nacinnu od razmiscglianya, i od molitvæ; i nayposli ne propusctávayucchi dobrò vriemenito od Siromáha; proscasce sfakki dan pò vratieh lemosinu, kome posli hragnasce mnogghe nbogaré potrebne Zgoddise radà yedàn dan stvar zamierna, komse ocitrova ne samo velicka karitad S. Ignaçia; pacekse velè vechie prosfietli gnegovvo pridùboko poniexenstvo. Bijsce srechiom dosço iz Aspethiæ yedan grayanin S. Ignaçia: owij xtidecchi, dà-

biga

biga moggo poznatti, zabieglixiga ſiromaſcki takò, kako bijſce, meu mnoxinnom od żkulara, kadà izhoggaſce iz skullæ; i poſtupayucchi zà gnim, upazziga, dà tutako uliezze ù yednù uboggu kucchiçu. Pocekka ovij, dà Sfetaç izijde; pake i on uliezze; ter naſcadſci yednù uboggu ſtariciçu nemocchnu, upiitayu; Sctò bijſce ondì doſco onij skular: odgovorimu Stariça; Dà bijſce on donio gnoij lemozinu, kako cignáſce ſfakki dan, tutakobi iziſco iz skullæ: Vpijtayu on; znaſcli tij, kòye ovij coviek? Oper onà odgovori, dà neznadiaſce druggo; neggo dàyoy on donoſcaſce ſfakki dan onu lemozinu. Onada recce gnoy onij coviek; Tkò bijſce, i od koyæ varſtæ Ignaçio; teryu molli dàmu recé, kadàſe on vráti; dà, akò imma potrebu od pinézá, illi middij zà odichiu, illi zà sctogod druggo, dà tij poznaſc covieka, koyichie muih nácchi. Recce ſfè ovò stàriça S. Ignaçiu zautra dan. Poznà on tadà, dàye ocittovano diello dobro ſfoyè, xudecchi on veoma, skrittiſe od ociyu gliuçkieh, i od pohvala; recceyoyi: Oſtanni s' Boggom ſeſtro: Boognamye cinió dobrò ſfiem koliççiem dò ſadà, on iſti yosctерchienas ſahrániti. I takò otijde, nittiſe vechie vrati. Ovà novva diella potaknúſce onij puk vas, i ſfè skullare, dà ò gnemu govorre. A erſe ſadrúxilli bijhu s' Ignaçiem dva Spagnula, i yedan Françez, koyiga ſlijdyahu ù ſiromaſckieh

Diello od milloſardya.

Spametnæ beſiddæ.

haglinah, i ù sfetomu Vboxtvu; takoih zà rûg zvahu; Onij od sayúna.

Zlobba od gliudij.

Pocéſceſe, gláſiti od nedobrieh gliudij ſumgnæ rázlikkæ procch gnemu zàtó mallo posli s' druxinnom metnuſcega ù tamniçcu, i darxaſcega ceterdes i dva dnij s' velikkom radosti gnegovvom gdì uciniviſci od tamniçcæ, kakono skullu od Sfetignæ, pripovijdaſce riec Boxyu, ucáſce, i davaſce Eſſerciçie Duhovne mnoxinni velikkoy od gliudij bogogliubnieh, koyi dohoyahu, tolikko ſarcanno, dà Yuro Naverio coviek nà gláſu ù ono dobba, vrativſciſe domá od gnegovieh razgovora, reccé sfoyiem domacchiem ocitto: Viddioſam Pavla danas yà ù tamniçci. Takà bijſce kreppos, i vriednos od beſſijdá ovega cudnovatoga tamniccara. Nehti Ignaçio ù ovò vrieme uzeti, ni branitteglia, ni parça, illi odvitnika; ni dopúſtiti, dà nitko govorri zà gnéga. Góvori ù iſtinu Gñ Boog, i pravednos, práví, i primogúcchi Odvitniçi od potiſcenieh nepravedno. Záto posli velicçcieh iziskovanya, i izkuſſcenya, i izpitovanya, izijdoſce slobodni pò súdu pravednomu, kako pravedni, od sfegà, ù cemu bijli bijhu obadyeni, i osfadyeni: ni ſamo gliuçkom offudom; neggo kakono boxyom bij ocittovana pravednos slughe Boxyega ù yednoy zamiernoy zgoddi. Hotti Vekar od Alkalæ, koyi bijſce bio Sudaç od pravdæ Ignaçievæ, dàſe obúce i on pò nacinnu od

oſtalieh

oſtalieh skullara onæ Opcchinæ,nekàbi takò dighnuo uzrok od tracenya. Zà iſpunniti ovò,naredi Ivannu Luceni caſnomu Popù,dà zaedno s'Ignaçiem poge, proſitti pineze, koye bijhu od potrebæ. Srettoſceſe proſſec-chi ù gnekòga covieka pò karvi vechie,neg-gò dielliema plemenita. Ovi cuvſci od Po-pà Lucena, zà kogàſe onó proſcaſce,podigh-nuvſci on ruku. Vmro yá ù oggnù, recce, akò ovij nie doſtoyan oggnà. Pravedni ſuud Boxyi: er Ignaçio nebiſce oggnà doſtoyan, umri on iſti ù oni iſti dan ù oggnù, kakono bijſce ſam ſebé oſsúdio. Zaſcto, bivſci onij iſti dan doſco glas, dàſey è rodio Princip od Spagnæ D. Filip Drugghi Slavnæ uſpomenæ, uciniſceſe onij veccer pò ſfemu Gradu oggnì od Veſſelya, okolo koyieh ogagna radecchi ovij coviek varh kuchiæ ſfoyæ, uxexeſe ſu-dom boxyiem plam ù velikomu prahu, koyi-mu bijſce ù kucchi, i oſtà on martav ù ſfried ovoga prikoga oggnà. Takò imma obicay Boog, oſfetiti pogardyenya ſfoyieh tarpé-chieh Sluxitteglia. Bij ſtvar recenà Ignaçiu, koyi placucchi grozno recce: Siromah:proch hotinyu momu, ſam ſebi proſſi,i poxudi ovu ſfarhu xalloſnu.

Vcenye,

Vcenye, i potisctenya ù Salamanki. Pog. IX.

Dijlise iz Alkalæ Ignaçio put Salamankæ, tako moglien od Arhibiskupa od Toleda Gña Alfonsa Fonseka s' koimse bijsce sastao ù Vagliadolidu, kada bij osloboyen: premdà samo promini miesto; à ne mijsli, ni slatke trude sfoyè. Gnekoi Redovnijçi ù Salamanki pocesce sumgniti procch dielliem duhovniem od pomocchi od dúscá, koyá cignásce Ignaçio ù onomu gradu, s'veliççiem mnoxtvom, i proglassenyem: takòga cinisce metnuti ù tamniççu. V gnoy bij zatvoren dvaes i dùà dnij s' veliççiem uxijvanyem, gnegovviem; tadà bijsce ù verigah on s' yedniem drúgom sfoyiem; alli ne pristayasce ikadar pripovijdati, sfittovati, ucitti ocitto, kako cignasce, kadà bijsne slobodan, sfieh oniezieh, koyi s' mnoxtvom veliççiem dohoyahu. I yednì immayucchi millosardye od gnega, s' toliççiem uzvisceny em duhovniem gov rasce od blaga, koyèse nahoddi ù ustarphlienyieh radi Iskarsta, dà odhoyahu polivenì suzammi sfetom zavidosti onij, koyiga bijhu doscli pomillovati: Bij meyu ovieziem Don Francesko od Mendoççe, ne magne sfietlosti od karvi, neggo Karstyanskom dobrotom plemennit, koyi ucinivsci privisceni

Bij metnut ù tamniççu i oslobo-yen.

ſuud tadà od Sfetignæ B. Ignaçia, bij posli bivſci ucignen Kardino Sfetæ Çarqvæ Rimskæ, i Biskup od Burgos, zamierni branittegl, kakono bijſce drag priategl, i Sfetoga Ignaçia, i gnegovvæ Druxbæ. Kada ù tamniçci zatvoren Ignaçio ſtráſce, pomgnivo iziskovanye cignaſce Baccilier Frias Vekar Biskupov od Salamankæ, od xivotà, od naukka, i od libarça duhovnieh Eſerciçia. Bij yednù nocch razbiena tamniçça, od onie-zieh, koyi ù nutra bijhu. Sfakſe iz veríga, odriſcivſci, utekoſce tutako sfi oſtali; ſami Ignaçio, i drugmu, i tri inni gnegovvi ſinnovi duhovni, koyi, erga bijhu slijdili, bijhu bijli posli Ignaçia ſtavglieni ù tamniçcu, moggucchi sfi utecchi; omij trij, er nebijhu Sfezani; Ignaçio, i drugmu, moggucchi laſnò bitti odriſceni od onæ troiçcæ; hotiſce, oſtavſci, sfidocitti sfoyù pravednoſt, koya gnih çignaſce ù sfakkom mieſtu slobodnieh. Náyoſceſe dakè ſami ovij ù tamniçci s'vrátiem otvoreniemi, cuddecchiſe vas grâd. Diello ovò uzrokkova ne ſamo velicku ſçiennu; páceh i zacudyenye prema kreppoſti tolikko zamiernom. Zàtó tutako naredbom od Vekara, prominiſce gnih, i priſeliſce ù yednù bogliu Kùchiu, davſci imyu zà tamniçcu. A ne velè posli opeta pravednom oſſudom; tolikko Ignaçio, kolikkomu i druxinna bijliſu oslobodyeni, kakono gliudi bez ſumgnæ od gnæ; à libarçe od Eſſerciçia slo-

bodno

bodno od sfakkæ ossudæ bij povràchieno Ignaçiu Pisaoçu sfomu.

Vcenye, i Progonstva ù Parisu.

Pog. X.

Gñ Boog vechie nà blixe zazijvasce Ignaçia nà pomocch od dûscá, od lucivsci tadà pocchi ù Paris, zà dobitti pò onieh opchiennieh skullah, druxinnu sfomu namiscglienyu', i voyshu novvu Isukarstu. Vputise pò frid zijmæ piscice, pokripglien boxyiem branireostvom niednu sçinnu cignasce od poghibilij, koyæmu kazijvahu priategli, zà odvratitiga, takò od zlocinaça, od koyieh nemillostij kazáhu novva diella; kako i od boynijka, bivscise uxegla tadà rat xestoka meu Françom i Spagnom. Takò pridobiteonik od poghibilij, i od trudyenya uliezze ù onij gràd ù pocetah Febrara misseça. 1529. Ovdì prominivsci nacin od ucényá izmiescanieh ù Spagni; nayprie pocce, nastoyati nà nauh od Latinskoga yezikka; posli od Filosofiæ, od koæga uciniscе. Vcitteglia; nayposli od Teologiæ. Bij ù Parisu xivglienye gnegovo veoma osctro radi sfeudionieh pokórá; pacek velè vechie radi privelika uboxtva; prossecchi on hránu pò vrátieh, hodivsci on ù Fiandru cesto, i yednom nà Inghilterru, zà prossitti od tærgovaça

Xivglienye ù Parisu Ignaçie. vo.

vaça Spagnúla. Poge nà ſtan ù Oſpedo Sfetoga Yakoba, pò ſfoyoy obicáyi, i radi pokórá ſamohocchnieh, i radi tarpenya potrebnoga, izgubi ſaſma zdravye takò, dà mu bij vechiekrat potreba zapuſtiti ſfoyà naucénya.

A ovæ bijhu ſtvari od mallæ ſçinnæ, akò chiemoih prilikovati s' onieziemi, koyæ on ucini, i pritarpi radi spaſſenya od iskargnieh ſfoyieh, koyiem bijſce ſfeyer vechie uxexen. Naſtoyaſce ſfeyer molitvami, pokorrámi, bcſiddenyem prigodiem nà sámu, i nà mieſtu opchiennomu on uxexem uxecchi ſfakkoga; à nayvechie one mladichie, koyieh vidyaſce, dà ſu ſpametniyi, i dàbi moghli bitti bogli nà sluxbu Boxyu zà pomocchi druzzieh. Mnozzieh od oviezieh millos boxya obráti pò slúzi ſfomu Ignaçio takò, dà razdilivſci ubozziem ſfè, ſcſtò immahu, pogydoſce nà Oſpedo ì onì meu ubozziemi proſitti. Bij ovo priobrachienye od toliççieh tolikko novvo ù onieh Opchienskieh skullah; i talikko mucno mnozziem i radi rodbinæ, i radi priatelſtva ſfitovnoga, dà odlucicſce, osfetitiſe ſuprotiva Ignaçiu, kogaſçignahu onì, dàye uzrok od ſfega; à Boog bijſce. Iz ovoga Kladenza, i vriella izijdoſce razlicna progonſtva, obadyenya, trácenya, potvaranya, krijva ſfidocanſtva, i ſfè onò, ſcſtò moxe izmisliti zlobba procchi pravedaoſti neoruxanoy, i nijmoy.

Obrati mnozzieh nà put boxyi: i bij progognen.

Yedno-

Yednomga htiſce opchienno ù Kollegiu Sferæ Barbaræ ù Pariſu izbitti, (takòye ondì obicay cinitti ſuprot ſmutgnikom, i mamçemí od skullara) ſamo, er on nagovárasce skullare nà ceſtæ Iſpovieſtij, i ceſta Princesctenya. Opét yedàn oruxan, poge dò vrátá od gnegova ſtána, dâgá ubiye, ſamo, er bijſce obràtio nà sluxbu Boxyu yednoga mladça plemenita, koyi hrágnasce onega nepodobnika. I nayposli opovidiſcega nà Inqviſiçioni, kako poluviernika, illi ſumgnom od poluvierſtva: ere sfoyiemi duhovnijmi Nauçciemi, i Eſerciciemi promignijvasce ſarçá od gliúdij. Podnoſcaſce sfæ ovæ ſuprotivæ Ignaçio s' privelickom uzdançom, i veſſelyem; ere ih on proçigniévasce, dâſu milloſti gnemu darovánæ od sfoga Iſukarſta propétoga. Dovarſciſceſe sfæ kolikkæ s' velickom slavvom gnegovvom. Ere namiſcglieno izbienye ù Kollegiu, obrátiſe ù yednò opchienno pocaſtenye, koyiemga Rektur posctová klecécchi prid gnim, mollécchiga, dà bimu proſtio sfù poghærdu, koyá ſe bijſce ſpravila ſuprot gnemu. Vboyſtvo nà ſtánu bij odvrachieno yednié glaſom nebeskié, koyi priſtràſci onega ſiromahha ſamo rekſcimu; Neceſnice gdì iddeſe? Obadyenye nà Inqviſiçioni ſvarſciſe s' pohvalom gnegovvom, i od Duhovnieh Eſerciçia sfoyieh, napijſanom nà kgnizzi od Inqviſitura, koyi htij iz pijſati zà sfoy nauk duhovni ono sfeto libarçe od Eſſercıçia.

Namiſcglie nazlà ù dobrò priobrachiena,

Skup-

Skupglienye parvieh Drúgá, parvo ſiemme od Reda Druxbæ IESVSSOVAE. Pog. XI.

GOráſce ſfeyer ù Ignaçiu yedàn ogagn, koyiſe nemoggaſce udùnnuti, zà prodigliti vijkom diello od pomocchi od dúſcá, skupivſci nà sluxbu Iſukarſtovu voynijke, velikka ſarça, i vriednæ ſmĩonoſti. Zàtó sfeyer miſcgliaſce meu oſtaliemi dobitti koyæ god duſcæ, koyæbi moghlæ, dobitti i onæ yoſctè mnogghæ drugghæ. Izabrà dakè iz yednoga neizbróynoga mnoxtva, koye on dobio bijſce Boggu, devet mládaçá; sfì bijhu Meſctri ù hitroſtieh, i naſtoyahu nà nauk Sfetæ Teologiæ, illi Bogoslovya; i ovieh uccini sfoyù Druxinnu: Bijliſu dva od Savoyæ, Pettar Fabro, i Klaudio Yayo: dvá Françeſa, Ivan Kodurio od Delfinata, i Paskaſio Broët od Pikardiæ: yedan Portughes, Simun Rodrighveç: oſtaliſu Spagnúli, Yakob Laineç od Almaçana, Alfonſo Salmeron od Toleda, Francesko Saverio od Navarræ, i Nikola Bobadiglia od Palençiæ. Vcinivſciſe ovij sfì yednò ſarçe, i yednà duſca, naſtoyecchi s' neizrecenniem uxexenyem nà ceſto primanye od Sfetieh Sakramenata, i diellovanya duhovnieh; yedan dan nà Veliku Goſpu ù Çærqvi immenom od Martira blijzu Pariſa posli

Immenà od parvieh dezſet Otaçà izabranieh od S. Ignaçia.

posli Ispovieſti, i Pricestenya, uciniſce zaviet, oſtaviti ù yedan dan namijgnen sfè scò immahu, zà razdijliti ubozziem; naſtoyati nà pomocch od Iskargnieh, i putovatti ù Yeruzalem, zà truditi nà sluxbi Boxyoy, nà obrachienye od neviernieh, i pobolſcanye od Karſtyána, gdì akò nebi bijli moghli pocchi ù godiscte dáná posli gnih doſcaſtya ù Bnetke; alli, akò nebi bijli moghli poſtáti, obechiávahu, pridatti ſe Sfetomu Oçù Papi, nekà bi gnih Sfetigna Gnegova vladala sfoyòm hochiom nà sluxbi od dúſcá, i od sfetæ Çærqvæ. I ovij bij parvi pocétak, i bilyiegh od Reda Druxbæ Yeſuſſovæ. A zàscto, zà toliko dugh put, trebovaſce, opraviti mnogghe poslè drúgá sfoyieh, i drugghe od sluxbæ boxyæ, odluci S. Ignaçio, primitiſe on sfega, i on ſam zà sfieh pocchi ù Spagnu, odluciviſci prie yedan dán, ù koyibiſe imalli náchi ù Bneççieh sfi koliççi, kakò i uciniſce.

Put ù Spagnu, i ſtvari ucignenæ.

Pog. XII.

VPutiſe ù Spagnu Ignaçio Sfeti, obicayniem sfoyiem nacinnom boſſonogh, i bezbiccava; i dokle bieſce ù yednomu pribivalisctu, ne velè dalekò od Aſpethiæ grada sfoga, doge gneki Ivan Eqvibar grayannin gnegov, i uzaznà od goſta, dàmu ondì bijſce

yedan

yedan grayannin, koga nebijſce prie viddio. Poyoſce zaedno vidditiga; ter kroz ſcupglinæ od vrátá viddiſcega nà tleh pritéghnuta ù pridubokoy molitvi; i poznavſciga, dàye Ignaçio od Loyolæ, vratiſe tutako, datti nà znanye bratyi, i rodyakom gnegoviem, koyi poslaſce opeta yednoka Caſna Popà, zà uzaznatti iſtinu; à ù tòſe vas grad, zà ſreſtiga, pocce ſpravgliati zaedno s' Popoviem, bivſciſe vechie proglaſila gnegova Sfetigna. Doſcaſtyem od Popà poznà Ignaçio, dàye odkrivèn put sfoy: i nehti nikakore ù druxbi s' gnim pócchi, rekſcimu, dà, akòga on nebudde htitti samoga oſtaviti, dàchieſe opet vrátiti nà trak: takò od pravivſciga, puſti skrovito obicáyni pût, i pripricivſci priko górá, i ſtijná prioscrieh, uliezze ù Aſpethiu, oſtayucchi poniexenoſt Ignaçieva sfetom privarrom pridobiteoniça od slava sfietovnieh, i od ſuſrettanya gnemu pripravnieh. Poge ù prav nà Oſpedó immenom od Mandalinæ Ondì, oſtavivſci sfoyæ biſaxiçæ, izijde tutako, proſitti pò gradu. V tomu diellu poznan bij od Rodyáka i posli od bratta, kadáſe bijſce vrátio nà Oſpedó; à nayposli od nevieſtæ ſadrùxenæ s' mnozziemi, rodiçami, koyæga mnozziemi molbami proſcahu, i mogliahu, dà ù brattovu kuchiu poge nà ſtán, illi ù kogægod od gnih, gdibimu bijlo dràxe: à on nikakore neumolivſciſe gnim, povratiſceſe onæ zautra dan broyem

Zamierno diello.

vechiæ, i prid gnim kleknuvſci, molifcega zà mukku Iſukarſtovù, dabi ucînio gnim ovu millos, pocchi ù kuchiu od Loyolæ. Omehfcamu ſarçe uſpomenom od immena Mukkæ sfoga Gña, i odgovori gnim ſamo: Radi toga me mollite? N zbigl chiu viditi, dàvam pogodim? Otijdoſce ſfæ xenæ; à on vechie obnocch poge posli ù kùchiu brattovu: ondì ne pocinuvſci nikakore nà odrieh pripravnieh gnemu; próge ſfù onu nocch nà molitvi, i ù yutro ranno prie zoræ, vrátiſe (neyavivſciſe nikomu) nà gliubvenni ſfoy Oſpedó:nittiga mogòſce posli dighnuti iz onoga ſtána ikadar niednom molbom, illi tuxbom, ni brattovom, ni oſtalieh rodyáká. Kuſcavſci ſaſma ſtanovittoſt S. Ignaçia rodyaçi, poslaſcemu yedàn odar doſtoyan, gdì bi moggo pocinnuti; alli i tò bij zà ludo: er on ſfeyer htij ſpatti nà tleh, ſtavivſci pod glavu nà mieſto tughdillæ yednò dærvò, prem dà razcignaſce odar ſpravan, zà ukázati, dà bijſce nà gnemu ſpao.

Blagovobi od onoga, ſctòbi bio iſproſſio pò vrátieh, nà tarpezzi opchiennoy od oſtalieh ubozzieh; posli kakobi ih naúcío ſtvari od ſfetæ vierræ, i nagovorio gnih nà dobra diella; s' gnimi digliaſce ſfoyom rukom onò, ſctò bijſce isproſsío, i ſfè, ſctò bimu razlicçi nà dar poslalli, daváyucchi druzziem vazdaſfe boglie, kako coviek, koyi znadiaſce ù gnih, dà hrágnaſce ſfoga Gña Iſukarſta; i

Diella uci gnenà od S.Ignaçia ù gradu ſfomu.

dijlecchi

dijlecchi druzziem sfakoyakæ odichiæ,hotti on vazda nositti yednù odærtu hagliniçu i sfæ niz kolinna nogghæ golæ, kako bijsce dosco. Ondi trúdom neizrekglivviem,maldone sfeyer oggniçem muccen, prem dà ne s' magnom koristi,ne pristà ikadar, pomágati sfaççiemi nacinniem duscæ,ucécchi ih Nauk karstyanski, nagovárayucchi nà dobrò sfakkoga posobito, i opchienno, pripovijdayucchi uxexen oggnem onoga duha boxyega, koyi razbijya sarçá yoscte od kamena. Skuppise tolikko mnoxtvo od puka, tarcécchi k' gnemu i pukovi od blixgnieh graddova, dà bij potreba, pripovijdati gnim nà poglich, pegnucchise gliudij nà dubye, cinécchi im Gñ radi gnih bogomillosti,i cudesá: erè prem dà neimasce Ignaçio veliek glàs naravni, i onada nahoddecchise slabosti velikom umoran radi mijnutieh nemocchij, i tarpglienya; i muccen tadà oggniçem; niscta ne magne sfak cuyasce glas gnegov cisto nà onomu pogliu daleko vechie od trista sexagna. Prem dà nebi sfarha ovdi od cudesa boxyæ krepposti ucignenieh rukom, i dostoyanstvom slughe sfoga. Bijhu bijlæ gnekæ duscæ bogogliubnæ yedan veccer dò dugga, zà cutti gnegovve sfete razgovore ù gnegovoy kamariçi nà Ospedalu: od pràvi gnih nayposli Ignaçio s' naredbom; dà udunnu sfiechiu onù, koyá ondì bijsce; i odgovarayucchi mu oni sfì; Kako htiasce ostatti ona-

ko ù tmuſci? Recce gnim Sfetaç; dàyu udunnu; er Gñ Boog umiaſce prosfietliti tminnæ od sfakkæ tmaſtæ nocchi. Posluſcaſce onì; i gnekoliko úrá posli cùſce gnekkæ velikkæ vikkæ Ignaçievæ, koyæ bijhu onæ gnegovæ beſiddæ, koyæ on izgovaraſce, kadàſe nahoyaſce nà sfetomu arvanyu od molitvæ: Onij iſti uli ezzoſce nà onu bukku, i vikku, i viddiſce sfù kamaru prosfietglienu tiẽ nacinnom, dà zacudyeni, oſtaſce, kako nekrenutglivvi: à sfetaç molli gnih, dàbi otiscli; i zautradan, pocanſci onì govoritti ò tomu, veoma ih molli Ignaçio, dà ne progovorre riec s' nikkiem.

Od zloga padanya ozdravvi gnekoga.

Bijſce ù iſtomu Oſpedalu yedan ſiromah Baſtidà immenom, muccen velè godiscta od zlæ nemocchi, dà muſe nenahoyaſce lieka niednoga gliuçkoga. Bij yedan dan, kadà bijſce veoma xeſtokò muccen, od mnozzieh gliudij prid sféça odneſſen s' molbami vrucchimi od sfieh, dà bi Bogga pomolio zà gnegà. Vhittiga rukom zà ruku Ignaçio, i odaslavſci oniezieh, koyi ondì bijhu, podighnu ruku druggu put nebba, i occi sfoyæ, i yednom kratkom, alli, gorusctom molitvom, iſprosi zdravye ſiromahhu: erè ſtavivſcimu ruku nà glavu, probudiſe, kako iz duboka snà; i tadà tutako ozdravvi, niti ikadar vechie, velè godiscta koyaye xijvio posli, ochiuti mukku onù, ni ù ſinni iſtom.

Yednà xenà rodyenà ù Gumàyi gradu, velè

vrie-

vriemena bijſce muccena od ſiciyæ tako, dà-
yu bijhu liecniçi oſtavili bez uzdançæ : ovà
doſcadſci nà glaſſove od ſfeça, i cuvſci dva
razgovara gnegovva; nayposli priſtúpi, i
molliga, dàſe pomolli zà gnæ zdravyæ prid
Gñom Boggom; i dàyu prikarſtij : odgovori
guoy S.Ignaçio, dà on nebijſce Redovniek; Krijxem
niſcta nemagne pò molbah, i od xenæ iſtæ, i ozdravi
od druzzieh blagoſſoviyu, i pomoliſe zà gnu. yednù od
ſiciyæ.

Bijhu vechie oko dvaes dáná proſcla, kadà
doge nà Oſpedò ova xenà ne ſamo zdravva,
i rumenà; pacek dobro napærchiena mnoz-
ziemi ſiromaſckiemi hagliniçami, zelijyiem,
vocchijyen, ì ribiçámi, zà pocaſtitti ſfoga
dobrocinça Ignaçia, prid koyiem kleknuvſci
s' mnozziemi ſuzãmi izrecemu milloſt prim-
glienu, mollecchiga, dàbi primio onò mallo
zà gliubav. Cijniyu Ignaçio, dà ſe uſtanne
tutako; alli nehti uzéti niſcta od onoga, ſctò
mu bijſce donijla: pacek yoy naredi, dà ſfè
kolikko prodá nà tergù, i darùye ubozziem:
Alli odgovarayucchi mu onà, dà immaſce
pò milloſti boxyoy, dijliti druggo yoſcte
ubozziem, neprodavſci ono mallo ſctò bij-
ſce prid gnegovvæ nogghæ donijlá; i skup-
pivſciſe tadà velè puka, koyi, zà tò iſto na-
govárafce Sfeça; priſtà nayposli, dà ih prij-
mi; alli ſfè razdijli tutako prid ſfimmi ubo-
ziem od Oſpedala.

Drugga xenà Biskaglina bij dovedenà od
mnozzieh gliudij k' Ignaçiu od yednoga gra-

da dalekà, krenutieh od glassova Sfetosti gnegovvæ, i cudésá: rekòscemu, dà su vecch cetirri godiscta, dàyu hudobà muccasce; ni radi mnozzieh zaklinanya, i druzzieh stvarij ucignenieh bijscese ikadar mogla oslobodit-ti; zàtóga mogliahu, dàbi uzhotio, ucinitti molitvu zàgnu, i blagosovittiyu. Odgovori nà tó Ignaçio onò, scto bijsce i druggoy odgovorio, dà on nebijsce Redovniek, nitti on immasce vlast blagosivgliati; alli poghledayucchi nà gnih vierru recce, dà chieyu blagossovitti, i priporùciti Gñu Boggu; i takò uccini: kleknuvsci tutako nà tleh, i stavivsciyoy ruku nà glavu, blagossoviyu; i nie ikadar vechie ona xenà ochiútila onu nemocch, koya moggasce, od kritti muccenya vraxya ù gnæ tielu.

Izaghnà hudobu.

Mnogga drugga cudesá uccini Gñ Boog radi molittava, i dostoyanstva Sféça sfoga, ù onomu gradu gnegovuu, vervécchi odasfieh stráná sfakkovarstnieh nemocchnijka, koyi dohodecchi s' vierrom, i uzdançom dobijvahu ozdravglienye, i zacudyenye od sféca: à namiye dolti ocittovati ova malla.

Niesu bijla nazbigl magna ozdravglienya ucignenà od Ignaçia ù duscah, neggo ù relésieh. Mnozzi oçi, i sinnovi smiriscese yosctè trudiemi, pripovidanyem, nagovaranyem, i molitvami sfetoga Ignaçia ostarránieh, i karvavieh nepriatelstvi: mnozziemse diggosce hotemiççæ, od koyieh koyægodi s'velickom

lickom pohvalom od sfakkoga onieh krâina obratisceše nà sfet xivòt; vrátiše túye; à nekàbi plood bio digli, mnogghæ zlæ obicáyi opchieniemi zakoniem, i naredbami digosceše tyà, i mnogghæše dobræ obicayi pocêsce istremi zakoniem. Zamiierna bij stvar, dà bivsci yednom samo nà pripovidanyu pohullio igrù od kárata, zà tri godiscta nebi vidi ti kárata ù onomu gradu, ni ù sfieh oniezieh krainah. On cudnovato pomosce pocetak Bratyæ, i Druxinnæ Sfetoga Sakramenta, koy naredi radi millosardya prema ubozziem, dàse opchienno prossi sfakku Nedigliu zà ubogghæ sramexglivve; ter dà gnegov brat starijyi Martin Garzia yoscтè sfakku Nedigliu razdijli ù Çærqvi potrebniem dvanaes hglijbá nà cast od dvanaes Sfetieh Apostolá. Naredi yoscтèr, dàse sfakki dan ò podne zvonij nà molitvu zà duscæ od martvieh, i zà onieh, koyæsu ù griehu smartnomu: i tkò immasce zvonitti, naredi, dà on budde plachien od gnegovva bratta, zà dighnuti zapreciçu, kogase nahoyasce pripricena. Vcinivsci ovæ, i mnogghæ drugghæ stvari, illi Sfetæ, illi cudnovatæ, i nahoddecchise bogliæ snághæ, hotti otijti, zà opravити ostalo od posslala sfoyæ druxinnæ. Ovdì bij od potrebæ opeta arvattise s' bogoglivbnosti onoga puuka, i s'dragosti od rodyaka çiecch bránæ sfetoga uboxtva, i ponixenstva Isukarstova. Hotiahu oni, dà se ne odijli od

Bratyu od sfe oga Sakramenta pocce.

gnih Sfeti Otaç;nèggo s' dobriem braſcnom, i s' dobrom druxinnom ; à on ſe sfegà odrijçaſce s' odlukom , dàſe nèchiie odíliti od gliubvennæ druxbæ sfetieh oniezieh krèpoſtij , zà koyæſe yednom bijſce vierrio. Nayposli zà pridobitti gnih slobodnijye, propuſtivſci , dàga slijde sluxittegli gnekoliko mijra , ſmiren molbami od sfoytæ , odaslà milloſtivo sfieh koliççieh ; à on pieſciçe pò obicáyi slijdi sfoy puut proſſecchi . Takò uliezze ù Valençu , i ù Toled , i ù oſtala mieſta , opravvi poslè sfoyæ druxinnæ , i od tudda otijde s' obicayniem tarphlienyem , i uboxtvom ù Bnetke , zà cekati druxinnu , kakonoſe bijhu pogodilli , i dogovorilli .

Stvari ucignenæ , i pritarpglienæ ù Bneççieh . Pog. XIII.

Dôyoſce ù Bnetkæ sfà druxinna s' veliçciemi trudiemi, i poghibiliema, çiechia uboxtva, s' koyiem putovaſce ; i radi darxáva , i vrieméná od rattenya , ù koya pute ciniſce. Ondì pò naredbi Ignaçievoy sfi koliççi póyoſce , ſtanovarti pò Oſpedalieh ; i uciniſce mnozzi od gnih diella zamierna tolikko , dà yedni ſiſſaſcè ghnoy iz ráná od nemocchnijká , slijdecchi yoscte i ù ovomu diella ſtárá gnih Oçà .

Diella zamierna .

Od ovle uputiſceſe proſſecchi ù Rijm, gdì

çelú-

çelúnuvſci nogghæ Papi Pavlu III. Odvede gnih Doktur Ortiç, dà beſidde idaſe razgovárayu prid Papom, kadá on blagovaſce, immayúcchi oni Sfeti Otaç Pápa obicay, osladiti sfoyæ yeſtoyskæ razgovoriema od gliudij razumnieh, i kgnixevnieh. Vxijva veoma Papa, cuvſci ih, i darovavſci gnim dobru lemozinu, blagoſovi ih. Tadàſe povratiſce ù Bnetke, zà odyedriti put Sfetæ zemgliæ. A er onada ù onò godiscte bijſce morre zatvoreno radi ratti pocétæ meu Bnet kom, i Solimannom Çarrom Turskiem, zà cékati sfærhu godiscta, kakòſe bijhu zavietovali, razdijliſceſe, dripovijdati riec boxyu, pò razliççieh mieſtieh Goſpoſtva Bnetackoga. Bijſce odar Sfetoga Ignaçia, kadà pripovijdaſce ù Viçençi, gdì on poge, golà zemglia; ſtan yednà Çærqva zapuscena izvam grada, gdisù danaska Oçi Skápucijni; hrána kruh plisnievu, ù voddi iſqvaſſen, koya vodda bijſce gnegovvo pijtye. Plood bij privelicak. Alli nekà nebi izgubío vlaſt, koyu immaſce nad sfetiemi progonſtviem, bij opovidyen ù Bnetçieh od zlobnieh zà coviekka, koyi bijſce bio obadyen drugovye; ter dà bijſce utekao od Sfetæ Inqviſiçioni, i dàmu bijhu kijp, illi ſtatuu xeghli nà pogardu. Osfietlaſſe nisctanemagne i ù ovòmu, i uciniſe opchienna ſfidocba, kako bijſce on pravedan, pò Gñu Verallu Arhibiskupu od Roſana Nunçiu Apoſtolskomu ù onomu gradu;

Scto cinisce pò Goſpoſtvu Bnetackomu.

Progonſtvo ù Bneçcieh, i osfitianye.

gradú; koyi posli bij Kardinó Rimski. Ne pomagnkà Gñ Boog i ovdì prosfietliti slúgu sfoga cudésmi. Doge Sfetomu Ignaçiu glas', kadà bijsce ù Viçençi, kako Otáç Rodrigveç bijsce nà poghibili od xivotà, radi velika oggniça, koyi bijsce stekkao ù Monselexu, gradu mnoggo mígliá dalekò od Viçençæ, gdi on trúdyasce radi Isukarsta. Otijde piescice Sfetaç tutako, i putem uliezze ù yednu Çarqviçu otvorenu, zà ucinitti molitvu; kako izijde, recce drúgu, dà nechie tadà umriti. I sliedivsci veoma pospiscno pút, k' nemocchniku doscadsci, gliubvennoga zagarli, i oniem zaghærglienyem ozdravviga.

Ozdavvi yednoga.

Ni ovomu samomu od sfoyæ parvæ druxbæ vrati zdravye Gñ Boog radi dostoyāstva S. Ignaçia. Putovasce Otaç Klaudio Yayo zà sluxbu boxyu velicku, i Sfetæ Çarqvæ (prem dà se ovò niedogodillo ù ovo dobba.) Vhittiga bollest prixestokka od stonka. Od potrebbæ bijsce puut; liecniçi, i lieçi gliuçki bijhu dugghi, i mucni. Namisli Klaudio, prositti od onoga pomocch, koyiga pospiescno moggasce ozdravviti. Obratise k' Boggu, i sarcanno ga molli, dàga radi dostoyāstva slughæ sfoga Ignaçia, oslobodij od onæ poghibili, i mukkæ: cudnovata stvar. Yedvà bijsce uspomé-nuo dostoyánstva sfoga Velikoga Oçà Boggu, dà, puitivsciga sfà ona bollest, nàyese sasfma zdrav. Alli zà vrâtitise ù Viçençu, gdì ostavismo S. Ignaçia, priloxise yednà sfidocba

boxya

boxya od Sfetosti gnegovvæ. Bijsce gneki Remetta ú onieh krainah, od koga letiasce castan glas od poznanya; htij ovi viditi Ignaçia, od koga cuyasce velik govor. Viddiga; à erga viddi ù Popovskieh haglinah bez onoga osctra xivotá koyi bijsce gnemu ugod dan, pohulliga. Vkázamuse Gñ Boog, i osctroga pokára ciecch' osludæ ucignenæ radi onæ izdvorgnæ korræ; i ocittovamu velicku sfetost slughe sfoga; i plood koyi imasce, ucinitti ù sfetoy Çærqvi, kako on isti s'koristi duhovnom velikom recce mnozziẽ.

Obyavglie nye Boxye od Sfeta xivotà.

Nievechie Gñ Boog onemu tuyemu Remetti; neggo gnegovvu domáchiemu sijnu odkrio, koliko sfet xivot, i sfeto nasli dovanye bijsce Ignaçievo. Bijsce pò napàsti od hudobe smuchieno sarçe yednomu od gnegovvæ druxinnæ, koyise nahoyàsce ù gradu blixgnemu Bassanu, i pocansci sumgniti; sctò bi bijlo boglie, alli ostatti s'oniem Remettom recenniem, zà uxijvati raskoscæ od cistoga razmiscglianya, illi kontemplanya; alliti vratitise s' Ignaçiem, zà arvattise yosctè procch sfietu, i suprot griehu; dijlise sam, i zlovoglian, zà sfittovatise s'istiem Remettom, koyi pribijvasce ne dalekò. Hodecchi on pútem, doge suprot gnemu (diello milostivæ rukæ Boxyæ, koyi hotiasce onu duscu zà poslè vechie) stranscna prikazan, i strahovittæ prilikkæ, od koyieh, kakono sillom, bij porinnut nà trak, zà skrittise, kako ù skût

Stvar cudnovata.

od

od mallo poznana Oça . Koyi ſretivſciga, i vidivſciga takò priſtraſcena , raſſciri rukæ , prigarliga, i reccemu ; *Modicæ fidei, quare dubitaſti?* Malaçnæ vierræ, sctòſi poſumgnio? Bivſcimu ù iſtinu Boog ocittovo , i tugu , i lick onæ duſcæ .

Putovanye ú Rijm , i vidyenye , prie od uliezzenya .

Pog. XIV.

MEyu oſtále pripravvæ , koyæ zà putovanye, i pripovidanye pò Sfetoy zemgli , hotti Sfeti Otaç Ignaçio , dà uciné ù Bneçieh sfoyi ſinnovi , i on uccini zaedno s' gnimi ; bij parva, dà ucinè zaviet Boggu od Vboxtva, i od Ciſtochiæ, koyi uciniſce Viecnomu Velicanſtvu Boxyemu ù rukàh Nunçia Papina Veralla . A drugga, dàſe onij, koyi nebihu yoſſter , uciné Miſniçi . Pomillova diello ovò Velicanſtvo Boxye Ocittiem ſidocanſtvom kolickomu bijſce ugodna ſfakka ſluxba , koyámuſe cignaſce ù oviezieh gnegovvieh naymagnieh .

Posfetioye Redoviemi , i S. Ignaçia, i gnegovvu druxinnu Gñ Pripoctovani Negoſanti Fanes Biskup od Rabba Grada od Dalmaçiæ ; i prem dà bijſce vechie krat , i mnozziem inniem dao ovi ſfeti Sakramenat , bij ,

(ne-

(nepoznavayucchi inni uzrok, ù sfé ono vrieme, ù koyega dáva onieziem ubozziem Isukarstoviem) napugnen tolikko novviem, i neobicayniem nasladyeniem duhovniem ù sarçu sfomu, dà zacudivscise tadà sam ù sebi, recce vechie krat posli, dà ovo nie drug-go bijlo, neggo yedan porocaç obrachien pre ma gnemu od onæ obbilnosti od millostij, koyæ Gñ Boog vechie od obicayi prolijvasce svarhu ovieh sfoyieh velicieh slúgá. Rekosce parvu Missu sfi ostáli; à on hotti godiscte dáná zà pripravitise, rieti parvu, to likko nedostoyna samoga sebe proçignijvasce, zà pocéti, staviti rukæ nà ovo prisfeto Posfetillisćte. Bijsce prosclo godiscte; nitti bijsce sfærha od ratti s' Turçiema, koyi darxahu zatvorren puut k' sfetoy zemgli pútnikom; dakè dijliscese put Ryma pò razloggu od zavieta, yedni s' yedniemi, à Ignaçio s' Oçem Petrom Fabrom, i s' Oçém Yakobom Laineç.

Godiscte dáná pripravvise zà rieti parvu Missu.

Nebi ovo putovanye od innieh Sfetoga Ignaçia razlicno, Podnioye mnoggo ù tielu, uxijva vechie ù dusci. Sfakki dan pò rukàh od sfoyieh priceslijvascese. Sfeyerse razgovárasce, illi s' Boggom sam nà samu, illi od Bogga sá sfoyiemi sinnoviem. I bijmu dobrò nasporreno od onæ rukæ priobilattæ Boxyæ: utisciga sfeyer slastiema duhovniemi obioniemi: prosfietliga cesto sfietlostiemi nebeskiemi; i veoma cesto gnegga millova,

nay-

nayliſce ù vrieme, kadà primaſce Sfeto tielo Iſukarſtovo, cudnovatiemi obyavglienyem, koya, akò poſobito neznamo, plood ye od obicaynoga ponixenſtva Sfetoga Oçà; kakono bij dar Boxyega Prigledanya, dàſe poſobito, i sà sfiemi sfoyiemi okoliſciem, uſtiema gnegoviem izrecé ono obyavglienye, koye slijdi; kakono pocetak od mnozzieh dogoyaya od Druxbæ Naſcega Reda; i zaklad nammi od toliççieh milloſtij, koyæye Gñ Boog obilno darovo ovoy ſfoyoy uboggoi druxinni.

Bijſce vechie blijzu Sfetoga Grada Rijma s' druxinnom Ignaçio, kadà, illi pogledom oniezieh ſfetieh mijra, illi radi uſpomenæ ſfetieh oniezieh mieſta, illi zà priporuciti Boxyoy dobroti ono ſfoyè uliezzenye ù onij velicki pritvardi Grad od Vierræ Karſtyanskæ, ochiuti ù sebi gneko potaknutye, dàſe razgovorri s' Boggom. Dakè uliezzeſam ù yednù Çarqviçu odkrivenù, i razorrenu; i ondì proſtrivſciſe nà tleh, priporucijvaſce ſebe i ſfoyù druxinnu dobroti Boxyoy. Ovdì caſſom pròrninu ochiuti od ſfega sarça ſfoga, i viddi s' velikkom biſtroſti od ociyu unutargnieh Bogga Oça, i Sijna Iſukarſta s' Krijxem teſcçiem nà plecchieh.

Prikazanye Boxye cud novato.

Dokleye obſijgnem oviem vidyenyem kako izvam ſebe, upazzi, dà Otàc slavni obrachien k' Sijnu priporucijvamu ſarcanno Ignaçia, i druxinnu; i tukako obrachien k' Ignaçiu

çiu millostivo Sijn, reccemu ovæ istæ rijci: *Ego vobis Romæ propitius ero*; tòyest, Yàchiu vami ù Rijmu millostiv bitti. Nacin od nossenya od Krijxa, s' Koyiemse bijsce gnemù prikázo Isukarst, i zrak unutargni od sfitlosti Boxyæ, urazúmisce Ignaçia, dà millost obechiana gnìm bijsce, doklebi ù Rijmu nossilli takoyer i onì gnih Krijx. Dake izijde Ignaçio s' vessełyem neizrekglivviem k' druxinni, i recce gnim: Bratyo neznam, cekayuli nas viescala, illi macì ù Rijmu: ovo znam, dàhienam bitti millostiv Isukarst. Paka im recce sfè, sctò bijsce viddio, i cuo.

Pocetak od Druxbæ YESVSSOVAE, i Glavno Staris cinstito Ignaçievo, koye on nehtiasce primiti; i pake nastoi pustiti. Pog. XV.

DOscadsci ù Rijm, uciniśce od sebe, pò gnih odluççi, poklon Sfétomu, Oçù Papi Pavlu Trettomu, nà pomocch od dúsca; i primivsci ih Gnegovva Sfetigna millostivo, pocèsce tutako trúditi pripovijdanyem ù Çærqvah, i pò ulliçah opchiennieh; sctenyem nà skullah, i nà pirgulah; Ispoviestiema, i Pricestenyiema, od koyieh sfeudionost viddise, dà tadà s' veliççiem zacudyenyē uskarsnù: nayposli ucenyem od nauka Karstyan

Sctò pocesce ù Rijmu cinitti?

ſtyan ſtkoga neumiteone, i dieççu; ter sctòye nayvriednijye, uxexeniemi razgovoriemi priatelskiemi, i dielliema od sfeta, i naredna xivotà. Proſſiſce od Papæ potvardyenye od nacinna gnih xivglienya, koyi nacin ù kratko skuppivſci, prikázaſcemu. I ciniviſciga Sfetigna Ggnegovva pomgnivo proctitti, i proçijniti, i immayucchi temeglittu odluku i Sfeti Otaç Papa, i Kardinali, nepotvarditti væcch niedan Red nòvvi; pacek yoſc vechie ſtiſnuti ſtáre Reddove, akòbi bijlo uzmoxno: nisćta ne magne potaknut onom boxyom unutargnom ſillom, koyamuſe cignáſce vnic chiemi molitvami, i posfetillisćtiem od Sféça, orùxya ù sfakkomu diellu veoma obicáyna S. Ignaçiu, s' veliççiem preghnutyem Gnegovvæ Sfetignæ potværdiga nayposli nà dan Sfetieh Koſma, i Damianna nà. 27. Settembra, ù godisćte Gñovo. 1540. rekſci nadahnutyem Boxyiem, kadàga procti: *Digitus Dei eſt hic*: Pærſtye Boxyi ovdì Potvardyena od Sfetoga Pridolya Apoſtoskoga Druxba Yeſuſſova, Sfeti Ignaçio obranyem napijsaniem, i potáyniem sfoyæ Druxinnæ, i onjezieh, koyi bijhu dalekò bij ucignen Glavni Stariſcinna, illi Generó, i bij ucignen sfiemi zarniema od sfieh, nebivſci ſamo zærno gnegovvo. Odreceſe on parvi put; i bij opet obrán cetvarti dan posli, iſtiem nacinnom; nitti on htij i kadar prijmiti, doklému nebi od ſtránæ Boxyæ zapovidyeno od sfoga

Bij Red Druxbæ Iesvsso-vae potvæ rdyen.

Spo-

Spoviednika Fratra od Reda Sfetoga France ska od Obsluxenya, illi Offervançiæ; komu Ignaçio, nekàbi uzazno sfè gnegovve griehe, itako yedàbiga ne fillovo primiti nà sebe ono bremme, i spoviddi sfe kolikke griehe, ucinivsci opchiennu Ispoviest. Istinaye, dà, premdà prijmi tadà radi posluha, hotti gnekoliko godiscta posli, pústiti Stariscinstvo, çiechia umiglienstva, k kòga diellom, (koliko od gnegovæ stranæ bij) pusti, zivnuvsci k' sebi sfè Oçè Professe, i kgnìggom pijsanom gnim sfoyom rukom, zlamenyiem, i riecmi od istinitogà ponixenstva, spustivsci ù gnih rukæ ono bremme slobodno. Alli kakono nebi nietko, koyiga ù pocetak niehotio zà sfoga stariscinnu, kak omu bijsce bio otàç; takò nietko nehti tadà pritarpitti gnegovvo izgubglienye, ni primiti gnegovvo odrecenye. Alli ne pristà nì ovdì ponixenstvo Sfetoga Oçà:ere od ovoga opeta cijni dogovor nazbigl s' Oççiema, prem dà kako vazda, zà ludo; odlucivsci sfoyì Sinnovi zà gnegova xivotà, nehtitti, dà nitko drugghi gnih vláda: erse vechie bijhu obiknuli pod oniem sfetiem vladanyem, i gliubexglivvom dragosti, Komih on bijsce i rodio, i odhránio ù Isukarstu.

Ponixenstvo ispovviesti opchiennom.

Cudna Diella dokle bij Generó. Pog. XVI.

PArvo diello od sluxba domácchieh, primivſci Stariſcinſtvo, bij, sluxiti ù oggniſctu Kuhacu s' tolickom snie xenoſti, i poslu-hom, dà niedan Noviç nebi biomoggo vecch? A od diellá nadvorgnieh bijlaſu, Vcitti dieciççu Sfeti Nauk Karſtyanski, ù koye vrieme prigoruſctiem beſiddenyiem od gliubavi Boxyæ prem dà priproſtiemi riecmi, navoyaſce nà plac puuk, i nà uzdiſſanya, i nà nedijglienye iz Çærqvæ bez iſpovieſti. A er ſegnemu priſtoyaſce, kako Stariſcinni, napijſati Regulæ, i Konſtitutioni, nemoxeſe vierovati, kako neuzdáyucchiſe ù razborſtvo sfoyè ſaſma, koye bijſce mudrijyiem zamierno, vaſſe pometnu ù rukæ od Boxyæ mudroſti, proſſecchi od Gña Bogga prosfietglienye ſarcanno, zà uputiti naredbami od vechiæ Izværſnoſti onù druxinniçu, koyũ i on nadahnutyem Boxyiem bijſce skuppio, i ù viecnoy sfietloſti vidyaſce izabranu od Bogga, zà sfakko velicko diello od vechiæ slavvæ Gnegovva Boxyega Velicanſtva. I nazbigl zgoddiſe, dà i ù ovemu, kakoſe bijſce dogodillo ù mnozzieh druzzieh ſtvarij, dogayaſceſe meù slugom Boxyiem Ignaçiem, i sfoyiem Goſpodinnom, yednà rà gliubvenna, nemog-

Napijſa Regulu za mierniem nacinniemi.

gucchiſe dobrò razabratti, alli vechie ſnie-
xeni sluga Boxyi neuzdavſci ſe ù ſamoga ſe-
be, poſtavgliaſce sfù sfoyu uzdançu ù Gña-
Bogga ; alli Gñ Boog napugnijvaſce gnega,
sfeudilniemi sfitloſtiemi, milloſtiemi, i ne-
beskiemi pohodyenyiema. O dabijſce bijlo
ugodno Sfetomu Sfomu Velicanſtvu, dà mij
immamò uſpomenæ upijſanæ od oſtaloga: à
od oniezieh, koyæ namye ſahranila Boxya-
dobrota napijſanæ gnegovom rukom od ſa-
moga uboxtva od kúchiá Profeſſieh, viddimo
dobro blága Boxyæ obilnoſti, Komſe darij-
vaſce onoy dúſci, sfoy gnegovvoy. Ceterdes
dána sfeudilnieh s' Boggom sfoyiem sfitto-
vaſe varhu naredbæ od Vboxtva, ù koyieh
nemoxeſe izrieti kolikko prizamierniemi vi
dyenyiema, ſadà od Blaxenæ Dievicçæ Ma-
riæ, ſadà od sfieh trieh ſobſtva Prisfetæ Tro-
icçæ, ſadà od yednoga ſamoga, ſadà od gnih
bruggoga, bijvaſce prosfitglien, i naucen,
prolijvayucchi on sfeyer ſuzzæ od nasladye-
nya çiele dne, radi uſpomenæ od Viſſijnà od
otaynoſtij nebeskieh, vidyenieh ù yutro nà
Miſſi, i nà molitvah obicaynieh. Takovvo
bij sloxenye Regulæ i od Konſtituçionij Dru-
xbæ YESVSSOVAE, ucigneno vechie velè ſu-
zami Sfetoga Oçà, neggo çærnillom illi in-
gvaſtrom; i s' vechie vidyenyiemi, obyav-
glienyiem, i ocitovanyiema Boxyiemi, neg-
go mijsliema, i zmiſcglienyiema gliudskie-
mi. Dakè nie velikka ſatvar, dà ſe ukázaſce

Prikaza-
nya za-
nierna Bo
xya.

tolikko zamiernæ, dà sfak tkò ih sctij, uſſillovanye nazbigl, kakono gnekom xijvom ſillom odneſſen, slaviti Gña Bogga, koyi tolickom sfitlosti napunni ovoga slugu sfoga velikoga Ignaçia.

vidyenya razlicna.

Razlogye dà ovdi recém stogod od mnozzieh vidyenya vidyenieh ù ovo dobba. Vmri Agneſa Paſqvalá caſtitteglіça, i pomocchniççа Sfetoga Ignaçia ù Barcellomi: ſijn mugnæ pijſa; Kómu S. Otàç odgovori: Prie neggoſi tij uzeo però ù rukæ, dà mi pijſceſc od ſmarti tvoyæ Maykæ, uzaznaoſamyu; mollioſam zà gnæ duſcù, koyaye vechie ù Rayyu.

V Rijmu Stieppan Baroëlio od Komasmartnom nemocchi bijſce muccen; pogeIgnaçio, rieti Miſſu zà gnega ù Çærqvi Sfetoga Petra Montoria, mieſto radi S. Petrasfoga odvitnika ceſto od Ignaçia pohoyeno; gdi Miſſu doſpivſci, recce Oçù Ribadinieru drugu sfomu; Nechie zà sadà umriti Stieppan: i takò bij; erè dò mallo dáná, zacudyenyem od sfakkoga ozdravvi.

Oçà Kodu ria Duſca uzijde ù Ray.

Drugghi dan igyaſce Sfeti Otàç rieti Miſſu ù iſtoy Çærqvi, zà zdravye Oçá Ivanna Koduria, yednoga od gnegovvæ nayparvæ druxinnæ, kadà doſcadſci nà Moſt Siſtov, poſtà tutako, i podighnuvſci occi put nebba, Viddi, dà uliezze ù Ray sfàkolikka prosfietgliena duſca Oçà Koduria. Obrativſciſe tadà nà drúga sfoga: Vratimoſe, recçemu, domà Ereye Kodurio umro. Vratiſcèſe i uzaznàſe,

nàse, dàye pravvo pò urræ prie Kodurio primijnuo.

Bijsce yednom otisco Sfeti Otaç nà gorù od Kassijna, dà ù onomu Sfetomu miestu dade Essercicie illi Razmiscglianya duhovna Doktúru Ortiçu Poklisáru Karla Petoga Çesarra pri Papi. Nà pocetku od S. Missæ, govorecchi Konfiteor, illi Ispoviest, nà izgovaranyu od onieh riecij, *Omnibus Sanctis*, Sfiem Sfetiem, Viddi cudnovato duscu Bacilira Ozya, yednoga od naystarijyieh Otaçá, meu mnoxinnom velickom od Sfétieh, i od Angela, velè vechie prosfitgliena od ostálieh, koyi s' gnim bijhu ù druxbi srid onæ Slavvæ, s' tolickiem uxijvanyem duscæ sfoyæ, dà neuzmoxe vas onij dan uzdarxati suzzæ: izgovarayucchi posli, dà ona vechia sfitlost, koyu immasce Ozio, nebijsce radi vecchijnæ od slavvæ gnegovvæ; neggo nekàbiga on moggo boglie poznatti. Nebismo dospilli ikadar, dà hochiemo rieti sfekolikko, sctò ù ovomu znamo od gnega: dospittichiu, napijsavsci yednò samo prikazanye zamierno, koyèle od mallieh Sfetaça nahoddi.

Meu Sfetiemi uiddi Oçà Ozia ù Slavvi.

Bijsce ù Kolonij Gradu yedan Otaç od Reda nascega immenom Leonardo Kesel, Misnik, i texak ploddan ù vinogradu Gñovu. Xegliasce ovi veoma vidditi obraz sfóga Sfétoga Oçà Ignaçia, koga zamiernom bogogliubnosti pocijtasce: prossi ga vruc-

chiemi kgnigami, dàbimu dopúſtio, docchi ù Rijm pieſciçe, obechiávayucchi, dà chieſe tutako vratiti, kako imma millos samo viditiga. Odpijſamu Sfetaç, dàſe nedigne, bijvſci on ù Kolonij od potrebæ zà sluxbu Boxyu: erebi moglo bitti, dàchie Gñ Boog tràcchi nacin, zà utiſcitiga, bez tolikka trúda sfoga radi tolikko dugga puta. Proçijni Leonardo, dàye zapletèn oni odgovor; niscta nemagne smiriſe ù ſebi, cekayucchi od gnega iſtomaccenye, ì razpletenye. Dokleſe takò zamiſcglien nahoddi Leonardo; Etto izLiepo cud do. nenadkæ ù gnegovoy kamari prikázamuſe Sfeti Ignaçio, i nasladivſciga boxyiem utiſcenyem, poſtà s'gnim dobar dio urræ, i oſtavivſciga radi tolikko neobicáynæ milloſti veoma utiſcena, otijde. Nie ſamo oviemi milloſtiemi, koyæ bijhu ſamoga gnega, hottio, pocaſtitti kuchiu Rimsku sfoga slughe Gñ Boog; pacek mnozziemi yoscte, i zamierniemi ucigneniemi nà koriſt od druzzieh. Bijſce ù Rijmu gneki immenom Pettar Ferro vechie doveden nà càs od smarti radi oggnà prixeſtoka od ſceesét dáná: pohodiga, i razgovori Sfétaç, i obechiámu, dàgachie Prisfeta Dievicça Maria ozdraviti; pricéſtiſe nemocchnik, i onu iſtu noocch, vidglivvo muſe prikáza Prisfeta Dievicça, i ozdràviga takò, dàſe ù yutro iſto uſtà iz odrà bez niednoga bilyiga illi ſiennæ od niednoga zlà. V koye vrieme povrativſciſe Sfetaç pohodit-

hoditriga,uliezze ù kamaru vas Vesseo;Nijsi. li,recce,ozdravio?I odgovarayucchi on;Yesã Occe pò millosti Boxyoy , i Prisfetæ Dievi-çæ.Reccemu posmihnuvsciise Sfetaç: Ne govorahti ya Petre,dà chieti Blaxena Dievicça vrátiti zdravye?kaxucchi,dà on znasce ne samo od zdravya,koye on immasce prímiti,neg go i od nacinna neobicáynoga,koyiemga im masce primitti od Maykæ sfaççieh millostij .

Slúxasce ù kucchi Professoy Rimskoy zà kuhaca yedan nasc Brat dobricak, i posspiescan, immenom Ivan Battista: ovi nerazboritom pokorrom uxexe sam sfoyù ruku takò , dà bij od potrebæ (prem dà on tò hotiasce pokritti , ocittovan vognom , koyise ochiúti pò kucchi) bij , rekoh , od potrebæ , dà on propovi . Hotiahuga Oçì, izaghnatti, kakono covieka , koyise sam pò sebi tolikko Veliççiem griehom ucinio bijsce neyaki zà sfè poslè ù Rédu: Nehti Sfeti Otàç ; pacek zapoviddi , dà se ucinij zà gnega molitva opchienna, i on ga sarcanno priporuci Gñu Boggu. Zaspa nemocchniek , premda chiutyasce bollesti xestokkæ: ù yutrose náye sasma ozdravglien: govorecchi sfak, dà se ovo cuddo bijsce dogodillo pò dostoyanstvieh , i pò molbah Sfetoga gnih Oçà Ignaçia.

Ruka uxexena ozdravvi.

Bijsce tescko nemochian Alessandro Petronio castan Liecnik ù Rijmu , i nepomágayucchiga niedne lieke, priblijxascese nà ocittu poghibio od xivotà . Pogega pohoditti

Ozdavvi Petronio.

S. Ignaçio, i prosfietlivſcimu kamaru, gdi on lexáſce, ozdravviga i od nemocchi.

Vkucchi Profeſſoy Rijmskoy bijſce nà sluxbi gneki Biskain immenom Matteo, coviek ſaſmà nekgnixevan; i yedvà umiaſce yezikom matteriniem govoritti: Ovi, uliezſci ù gnega hudobà, govoraſce razliççiemi yeziçiema, i mnozzi gliudi innokupno nemoggahuga krénuti iz mieſta, gdì on htiaſce, oſtatti. Govorahumu gnekoliçi, koyiſe ondì bijhu skuppili: dàchie ſe barzo vratiti S. Ignaçio, i dàckie nà dvor izaghnatti one nepodobne hudobe. Odgovori gnim Matteo; Ne imenuytemi Ignaçia; erye on nayvecchi nepriategl, koga yá, immam nà sfietu. Vratiſe Sfétaç, i cuvſci diello; niscta ne krenuvſciſe, zapoviddi, dà odvedù muccenoga ù sfoyù kamaru. Posli odaslavſci sfieh onieh, koyiga s' veliççiem trudom bijhu povûkli, mallo posli yoscter izijde nà dvor i Matteo ſaſmà ù sfemu ozdravglien, i osloboyen, neucinivſci Sfeti Otaç ocittovanye druggo, ni rekſci riec.

Matteo bij osloboyen od hudobe.

Zamiernu mocch, i vlaſt bijſce darovo Gñ Boog Sfetomu Ignaçiu ſuprot neciſtiem vragovom pakglieniem. Bijſce Kollegio od Loreta smétano nocchniemi nakazniema, i ſtrahoviemi od hudóbá, i vidyaſceſe, dà, nasliduyucchi ovæ ſmetgnæ, nebiſe bijlo moglo ù gnemu ſtanovatti, ni pribijvati. Ciniceſe mnogga zaklinanya, molitvæ, i blago-

stove

sfove zà izcistiti kuchiu ; alli sfe bij zà ludo : Erbo Gñ Boog hragnasce ovu slavvu sfomu sluzi Ignaçiu . Pijsamu dakæ ovu túgu Otaç Oliverio Manareo Rektur, priporucuyucchi se gnegoviem molitvam . Odgovori S. Ignaçio, dà stoyé dobræ vogliæ : Erebi on mollio Bogga zà gnih. Procti nà miestu opchiennom Rektur onù Kgniggu ; nittise i kadar vechie posli ochiútisce onæ smergnæ, ni nakazni .

Kollegio od Loreta bij ocisćte no od hudoba.

A koyeyes cuddo, dà izgognasce Vragove Kgnigami onij, koyi ih cesto izgognasce yosćte zà vechiu gnih pogardu sćapom ? Prikazijvascemuse ù pocetak od gnegovva priobrachienya nà sluxbu boxyu yednà prilicciна od yednoga telesinna punna zviezdá , i sfietla : i nemoggasce on rolikko dobrò poznatti , sćò onò bijsce , dokle nà mostu od Manresæ prid prilikom S. Karstà od krivscimu oni Boxyi stiegh Zanciçæ nepriateglia, pakglienoga , poznà prosfietglien ù dusci, dà onò bijsce yednà nakazan pakglienna . Ova ista prihuda nakazan, bivsciga snahodilla, zà koyegod vrieme ù nayzadgna godiscta od gnegovva xivotà, i stánya ù Rijmu , yedvà-bimuse prid oci ukázala, dábiyu Sfeti Otaç , prítecchiyoy samo scápom, odtirrao, i proghnao . Nayposli, kakono ù one gnegovve sfete pocetke , od Rosellæ, od Pasqvalæ, i od Annæ Rokabertæ Vladikkæ ù Barcelloni, kakoye onà sfidocilla velekrat sfoyiem kchieriem , ù Spagni ; takò nà sfarsi od sfoyæ Izvær-

Sćapom odgonni hudobu.

værsnosti ù Rijmu, bij vidyen s'obrazzom nebeskiemi sfietlostiemi cudnovato prosfietglieniem, i lasctecchiem: takòga viddisce Oçi Oliverio Manareo, i Luisio Gonzaleç Redovnijçi dobrà xivotà od Reda nascega; i Alessandro Petronio poscténom chiudi toliko, kolikko izværsnosti od liecenya proglassen; i slauni Sfetaç Filippo Neri Vtemeglittegl Otaça ad Skuppa od Oratoria; bivsci obicáyna stvar, dà Gñ Boog slugam sfoyiem cinij gnekæ millosti, i darijva gnekedarove, kako prohoddecchi, yoscté i ù ovomu umarlomu xivotù, koye imma gnim podyliti viekom ú kragliestvu od neumarlosti.

Druxba, Yesvssova nà koyu sfærhu bij pocéta.

Meyu ovieziem Boxyiemi millostiemi dovarsci Sfeti Otáç, utemeglitti Druxinnu od sfoyieh Sinōvà, koyú on zà neimatti Slavvu, dàye on gnæ pocetnik, hotti, dà se immenùye ne Ignaçieva, neggo Yesvssova, i ù gnoy neizgledda druggo, neggo Boxyu slavv, i spassenye od dúscá; nà ovu sfærhu upuchiúyucchi, i posfechiuyucchi bijtye, i diella sfieh sfoyieh posledgnieh naslidgniká ù vieke. V gnoij htij, dà se viddi izværsni posluh prema starisscinnam; meyu sobom primogúchia gliubav; ù stvarieh zemaglskieh pravo uboxtvo; ù nadvorgnemu bijtyu, bixanye od sfakkæ posobnosti: dake hotécchi, dà gnegovvi buddu Popovvi, kakono su, dà ne imayu niscta, ù cemubi moghli bitti razlicni od casnieh Pòppova sfietovnieh; neggo

samu

ſamu krotkoſt, illi modeſtiu, od koyæye dao posòbite nauke, i naredbæ ù sfemmu pò tanko: i zà darxatti gnih sfeyer spravnieh, i kako Angele nà Krijlieh, zà letitti, gdì maghne Duh Boxyi, oſven cetvartoga zavietta, koyiem zapoviddi, dà ſe zaviettuyu Profeſſi; pócchi ù koyæ mu drago krainæ, koyæbi dráxæ bijlæ Namieſtniku Iſukarſtovu Sfétomu Oçù Papi nà pomocch od dúſcá, bez niednoga brascna putnickoga, neggo ſamoga onoga od Sfetoga Posluha, dighnu gnimsfæ zapreciçæ, koyæ gnih moggahu privézati nà komugod mieſtu posòbitomu. Zátò nehti, dà immayu pomgnu od dúſcá, ni parokiæ; ni vélé vechie pomgnu od dummama; radi ceſſa iſproſi oslobodyenye Pijſmom poſobniem od Pape, odaslavſci nà trak ù Spagnu Gospoyu Roſellu, koya bijſce navlaſc doſcla ù Rijm, dàbi pocéla, kakono bijſce imalla slobod Pijsmom Apoſtolskiem, monaſtire od Dumana, pod posluhom Sfetoga Ignaçia, i od Naſcæ Druxbæ. A nayvechie nadasfæ ſtvari prigledda, i zaviettom poſobitiem, koyi ciné sfi Profeſſi, i pritieſniemi naredbami, dàſe zatvorre vrata iziskovanyu, illi ambiçioni, i caſtiem ſfietovniem ù ſfomu Redu, ſçijnecchi ih, dàſu kugga od dúſcá ù oſtalomu vriednieh, i obrachienieh nà ſluxbu Sfetæ Maykæ Çærqvæ. Poſſijlaſce ſfeyer ſfoyieh, ploditti ù vinogradu Gñovu pò ſfieh krainah od ſfieta, s' toliççiem uxexenyem,

Pò sfietu poslà pri povijdati sfoyieh.

yem, i poxudom, dà ù magne od godiscta razdijli gnih pò sfoy Europi, Afriçi, i Asij, zacudyenyem od sfakkoga, tkòih viddi, utiscenyem, tkò s' gniemi opcchij, i ploddom od oniezieh; koyi gnih primisce; obsluxucchi onò, sctò gnim S. Ignaçio, possijlayucchi ih, nà pomocch od dúscà, immasce obicay rieti. *Itote omnia accendite, & inflammate.* Pogite, sfakka uxexite, i razplannite vas sfiet.

Diella dobrà od gnegga, i pò gnemu pocéta ù Rijmu. Pog. XVII.

PRistoyascese, dà navlasc ù Rijmu ostavvi uspommenu od gnegovvæ sfetæ bogogliubnosti, kakono i uccini naredbom od mnozzieh sfetieh diellá, i od velikkæ sluxbæ Boxyæ, koyæ illi on fam pò sebi uccini, illi pò molbah gnegovvieh uciniscе yaccæ rukæ od mogùcchieh. Diello bij gnegovvo Skullæ od Kollegia Rimskoga naredyenæ, kako sfæ ostalæ od gnegovva Reda, nà pomocch yoscte i od siromáhá, neuzijmayucchise plátа od niednæ værstæ. V ovomu diellu, immayucchi poghled nayglavnijyi nà odhragneny e, i uzdighnutye od mladíjchiá ù sfetomu strahu boxyemu; napravvi takoyèr naredbæ od gnæ, da se tolikko ù izabranyu od kgnígá, kolikko ù slaganyu, ne samo bijxij sfakko osqvargnenye od pijsama mallo millieh, i necasnieh;

Sctòse imma ucitti, i sctò nè nà nascieh Skullah.

casnieh ; pacek dà se iziskùye s' velikkom pomgnom sfè onò , sctòbi uzmoglo pomocchi mladdost nà bogogliubnos Karstyansku.

Diello sfiettovano , i trudom velicçciem , i potracienyem provodyeno od gnega bij utemeglienye od Kollegia Germanskoga , zà od hrániti nà kgniggāh, i naucçcieh dobrieh mladicchie Alemanske , i Niemacke .

Sfoyè diello bij Kuchia od Katekumenova, zà primati nevierne , à naylisce Sinnove Ebreyske , illi xudioske , koyise hochié Karstitti . Ggnegovvo bij i onò od Sfetæ Martæ, gdise sahranisce onæ xenæ , koyæ odijglienæ od muxeva sfoyieh ghignaku. On pocce Kuchiu od Sirótá musckieh, i xenskieh . Sfoyaye i onà od Sfetæ Katarinæ od Funara , gdì se Kuppe Dievoyciçæ poghibionæ, doklèse , illi obúku Dumnæ, illise udadu . Koya diella on sam pocignasce, pomoxen od gnekieh bogogliubnieh. Vpucchivasce ih lemozinami, i naredbami ; à posli zà odbighnuti od tasctæ Slavvæ, kadàbi bijla vechie dobrò uputyena, pusctavasce druzziem sasmà vládati . Nepropusctávasce , uzaznatti potrebæ od sramexglivieh ubozzieh , koyiem cestæ nahoyasce, i velikkæ lemozinæ . A nekàse koyigod nebi zasrámili pomaganyem ovakiem , veoma pomgnivo iskóbi hotinye , i bijtye sfakkoga; terbi gnim dávo, cinitti koyigod tegh, koyibi posli, (kaxucchi, dàchie plátiti) plátom trikrat, i cetirkrat vechiom plátio, i takò

Sfeta diella poceta ù Rijmu .

Liepo , i spametno diello .

kò pokrijvaſce zaſramglienye gnih, od primanya lemozinæ pod immenom od platæ. I bij kadgod, dà pomilluyucchi potrebæ od xéná, i druzzieh caſnieh, cijni zà malaçan-tegh, illi sluxbu naréyenu, dà imſe pláti ceterdeſſet, i pedesét dukata. Nebi dakè ne-priſtoyno, dà cudnovatiem diellom takoyer Gñ Boog obráni xivot S. Ignaçia, k yi tolikke ubogghe Iſukarſtove uzdarxaſce ù xivotù. Bijſce Sfetaç, pò pravednieh razlozieh, primio ù naſc Red ſijna gnekoga coviekka, koyi od vechie nemio prema dobrù duhovnomu Sijna sfoga, nehotivſcimu datti blagoſov, kakono bijſce bio moglien, bijſce dao uzrok mladichiu, dà iſpunni sfiettovanye Sfetoga Gerolimà (*Per calcatum perge patrem*) Pò potlacenu progi Oçu.)Razyijdiſe ovi ſuprot Sfetomu Oçù, i potaknut od hudobe, docekaga nà yednomu pútu, pò komu znáſce, dàchie procchi. Ondi vzvadivſci pugnó, naval nà gnega, dàga probodé. Yedvà bijſce yadovitoſti vraxyom prodiggo ruku zà ranitiga, kadà cudnovato otarnùmu takò rukà sfà dò lakta, dà ſe ne moxè vechie krenuti; neggo posli kadàſe ſpoſnavſci, radi onoga cudnovatoga porazenya, od sfoga-zlocinſtva, pokayaſe. I vrativſcimuſe zdravye od rukæ s' pokayanyem, bij ſahragnen.

Sfeta Smart poznána, i xudyena.

Pog. XVIII.

BIjsce prosclo petnaes godisctá, odkle bijsce bijla potvaryena Druxba Reda nasccga od Sfetoga Pristolya Apostolskoga, i immasce pò sfemu sfietu stó kúchia, i Kollegia, i trudyasce zà sluxbu Boxyu s' onom bogogliubnosti, koyu bijsce sfeyer xudio Sfeti Otaç. Sçijnecchi dake, dà bijsce vechie nà zemgli xivòt gnegov mallo potreban, xudyen od gnega samo zà uzmnoxenye od sluxbæ boxyæ, pocce, prossitti od Gña Bogga, s' poxudom neobicáynom, i nepristagliemi suzammi sfoyè oslobodyenye iz ovæ telesnæ tamniççæ. Vslisciga Gñ, i ocittovamu, kako on isti ocittova gnekiem bogogliubniem Kgnigami. Nechiùtecchisedákè ù priliççi, i pò sudu od liecniká niedno zlò neobicayno, neggo samo mallo slabosti uzrokovanæ od vriemenittieh vrucchijná, i od gnegovieh gorúcchieh molittavá; ispovieddise, i pricésti; tèr posli zivnuvsci Oçà Ivanna Polanka Sekretara illi Potaynika od Redá nascega, poslàga pò blagossov, i Prosctényie Podpunno ù Pape, koyi bijsce Pavao Cetvarti, obechiávayucchi Sfetigni Gnegovoy, dà chie molitti Gña Bogga nà nebesieh zà gnu sfeyer, i zà sfù Çærqvu, akòbi pò boxyemu

Xúdij izijti dusca izà tiela.

millo-

millosardyu bio ondì primglien. Krénuſceſe zà tó ſfi koliççi ù kucchi nà pomocch Sfetoga Oçà, i poſcadiſci mnozzi ù yutro zà ovi uzrok nà iſtok od sunça, náyoſcega s' occyma obrachieniemi k' nebbu, sdruxeniemi rukami, zazijvayucchi Prisfetoga sfoga YESVSSA; i nehtécchi gneke lieke telesne, koye mu kotiahu tadà datti, upijta, i prijmi yednù sfiechiu blagoſovglienu uxexenu, koyú darxécchi ù rúçi (oſtanak od koyæ hránise s' velikkom caſti ù Kollegiu od Bruselles) ceſto izgovarayucchi zamiernom sarcanoſti bez priſtanka, i tihhoſti od obrazza cudnovatom ono Prisfeto Imme, s' koyiem ù sarçu bijſce sfeyer xijvio nà zemgli, odleti srecchno nà nebésá ù nayzadgni dan Luglia Miſſeça. 1556. à od gnegovva xivotà. 65.

Kako tihho primijnu. nà. 1556 od godisc. 65.

Vkòp, i ſtvari, koyæſuſe dogodillæ pò smarti S. `Ignaçia.

Pog. XIX.

PRiminuvſci S. Ignaçio pò razloggu immahu oſtatti sinnovi veoma xallosni radi izgubglienya od tolikko drága, i gliubvenna Oça. Al tutako (i neznaſe kako) ochiútiſce sfi koliççi novvu snágu duhovnu, i yednù dragosnu slàdoſt. Skuppiſe vas puk Rimski nà Vkop, sà sfiemi Redoviemi od onoga Sfetoga Grada, xudecchi sfak, pogliú-

bitimu

bitimu rukæ, nogghæ, haglinæ, odar; i tegh- Sctò ſe
nutiga, kako Sfeça, innokupno kralijſcie- Sgoddi okò
ma, i ubrusçiema; i uzéti sctogod od gne tiela mar-
govieh ſtvarij tkò uzmoxe, yosctè i nohte, tva?
vlaſe, i bradu; i pomoxè Gñ Boog cudeſmi
dobrottu gnih: cuddo yednò bij. Bijſce yed-
nà dobrà, i bogogliubna xenà immenom
Bernardina; ovà immaſce kchier muccenu
veoma od glanada; i ucinivſci gnoy ſfakke
lieke niednom koriſti; pacek sctettom; bijſce
odlùcila nayposli, odveſtiyu ù Françu, nekà
biyu teghnuo onij Priveliki Kragl, od kogaye
ocitta varhunáravna kreppos ſuprotivą ov-
oy nemocchi; Alli cuvſci ſmart Sfetoga Oçà,
i mnoxtvo od púka skupliena okolo tiela
gnegovva, poge s' dievoyciçom ù naſcu
Çærqvu, s'uzdançom, dàchie prímiti pò mol-
bah S. Ignaçia onò, ſctò nebijſce mogla imat-
ii lieçiem od Liecnika, Alli tolicka bijſce
mnoxinna dotercalla, dà, prem dàſe veoma Glandava
uſſillova, ne uzmoxe ikadar, priſtúpiti k' odru gneka oz-
martackomu: zàtó naſtoya, uzétî koyugod dravvi.
ſtvar oko Sfetoga tiela; uzze yednù marvu
od haglinæ, koyu gnoy da Otaç Kornelio Fia-
mengo od Reda naſcega, i ſtavivſciyu s' ve-
lickom vierrom værh ráná vechie otrova-
nieh, oſtà kcchi gnæ tutako ſaſma ozdrav-
gliena, zacudyenyem od sfakkoga, tkogod
yu viddi, illi tó od druzzieh uzaznà. Posfi-
docilliſu tò zakletvom iſti Otaç, i yedan

naſc brat immenom Nikola Ferrari, i inni, koyi tó viddiſce. Bij tadà poſtavglieno sfeto tielo ù yedàn nizok, i ſnijxen grob, iz kogà nàkon velè godiscta, prinoſſecchiga, mnozzi vidiſce ù gnegovomu grobù zviezdà prisfietlieh, i cuſce pridragoſnæ, i boxyæ pieſmi Angeoskæ.

Prikazaſe pò ſmarti ù Bologni, i ù Barcelloni.

V Bologni bijſce Margarita Gigli udoviçça veoma caſna, i takoyer gliubovniççа Reda naſcega. V oni iſti càs, koyi izdahnù ochiùti onà ù kamari, ù koi spáſce, treſcgnu prie privelikku; à posli s'velickiem zacudyenyem sfoyiem, viddiyu prosfietglienu zamiernom sfietloſti, ù sried koyæ bijſce. Sfeti Otaç, lascteccchiſe i ſiayucchi iz ſebe ceſte zrake od sfietloſti, kakono od Sunça Izgledayucchiga onà, kako izvan ſebe, priblíxaſe k' gnoy Sfetaç, i recce gnoy: Margarita, yá iddem, kakò tij viddiſc; priporucuyemti ſinnove od naſcæ Druxbæ.

Poge onà tutako ù naſcu Çarqvu, i ocittova sfè kolikko sfomu Spoviednijku, koyi bijſce Otàs Francesko Palmio, koyi, ere kako mudar covieh, hotiaſce prie iskuſſiti, neggo vierovati ſatvar toliko podloxnu pri varri, navlaſc ù xenskoy glavi. Pocce onà, kazijvati, kakavmu bijſce obraz, hòd od Sfeça, i sfè gnegovo oblicye takò pò tanko, i biſtro, dà vechie ne bi mogla bijla, prem dà bi bijla duggo vrìeme s' gnim opcchilla; à ne

biſcega

biſcega ikadar viddila. Izgovori sfè tò Otaç Palmio iſti dan sfiem Oçém od Kuchiæ naſcæ. Zamiſcglieni sfi stáhu, cekayucchi uzaznatti iſtinu od ovoga obyavglienya. Dogè dakè tretti dan iz Rijma glas od ſmarti Sfetoga Ignaçia, i proçinivſci dan, i urru, náyeſe, dàſe bijſce dogodillo obyavglienye Plemenitoy Goſpoyi ù iſti càs, ù koyiſe duſca Sfetoga Oçà bijſce dijlila iz tiela. Ni ſamo ù Italiyi, s' kiem nebijſce ù sfoy xivot ikadar govorio; pacek i ù Spagni prikázaſe Ivannu Paſqvalu ù ouo dobba od prislavnoga primijnutya, s' koyiem bijſce immo pridrago priattelſtvo. Poſco bijſce ovij ù Çarqviçu Sfetæ Eulaliæ ù Barcelloni nà Miſſu; gdì muſe ukáza ù odicchi od Miſſnika S. Ignaçio takò prosfietglien, i sfiettao, dàga Ivan nemoggaſce ù prav ocimma gledati.

Takav bij xivòt, ſmart, i ukop Oçà naſcega S. Ignaçia, covieka iſtinito, i ſaſma Boxyega, koga gliubavyu uxexen niednu ſtvar ue ſçijnaſce velicku, osven pritarpitti velè zà slavvu Velicanſtva Gña Bogga, yedijni izgled od sfakkoga gnegovva diella: takò dà obicáyna gnegovva beſidda bijſce: *Ad Maiorem Dei gloriam*. Nà vechiu Boxyu Slavvu. Nitti on nà druggu ſtvar nagovaraſce vechie oniezieh, koyiſe k' gnemu utiççahu zà sfiettovanye ù xivotù duhovnomu; neggo nà poxudæ, zà pritarpitti velè zà Gña Bog-

Zamierno diello, i poxuda.

ga ; ù cemu on uzijde nà tolicku vissinu od Izværsnosti, dà i on tò chiutyasce, i ù kgnihgah od Esserciçia nauk dáva druzziem : dà kadabise dosclo nà tij çigl, dà namse ukásu dva nacinna od putovanya, yedan castan, i pokoyan ; drugghi muccan, i trudan : terbise ù sfakkomu poznalla yednaka slavva boxya ; govorasce on, dà se imma bez niednæ sumgnæ, prigarliti nacin muccan prie, neggo pokoyan ; samo radi onæ slasti, koyu donossi ù sarçà Sféti Krijx, i pritarpglienye radi Isukarsta. Plood istæ gliubavi bij ona mijso, kadà razmiscgliayucchi on yednom onò ; sctò bi bijlo od gnega, dàbiga hotio Gñ Boog ossuditi ù pakó, à tó bez gnegovvæ nemillosti, ù mukkæ viecnæ, ochiuti ocitto ù dusci sfoyoy, dà se nebi tolicko muccio çiecch' sfiek koliççieh onieh muccenya xestoççieh ; kolicko çiechia cuvenya od psovaka procch gliubvennomu immenu sfoga Gña. Bij ova gliubav izmiscana sasfeudilnom bogogliubnosti, i dragosti : ne pocignasce molitvu, nà koy on ne prolijvasce sfeudilnæ suzzæ, koyæ bez krenutya illi od ociyu, illi od obrazza, kakò dvie riekæ, toccahuse iz ociyu. Bijlæsu ovæ suzzæ tolicko obilnæ, dà doge nà poghibio od izgubglienya od vída ; i radi mólbá od priateglia, i dràzieh ; i ere vidyasce, dà mallo pò mallo nebi bio moggo govoritti Officio, prosli od Gña Bogga vlast varh su-

Prosti ovò

Prolijvan ye od súzá cudnovato.

zá ;

zá;i tò isprosi tiem nacinnom,dà ù ruçi gnegovoij bijsce i datti gnim izhod, i zanijkatiga gnim.

Pogarditteg l od samoga sebe zamierni; nisćta vechie ne xegliasce, neggo bitti Sçijgnen mallo vriedan,i pogardyen: nehti ikadar ucinitti diello niedno, pò komu bise pozno Fundatur, illi Vtemeglittegl, i Otaç od ovoga Reda sfoga, koyi sfeyer zváśce naymagni. Iz sfega sarça xegliasce, bitti pò smarti, ukoppan ù smetlisćtu, illi bunisćtu; i dà se izgubij od gnega uspomena; i nà tó nastoya, kolicko uzmoxe. Erè kadà bij Red nasc utvardyen, i poccet, uccini zapovied sfomu Spovidnijku (koyi bijsce yedan od nascieh, komu, pò sfoyoy obicáyi stároy odkrijvasce radi ponixenstva unutargna sfà sfoyà) dà neocittuye niekomure ono, sćto znasce od uzviescnieh milostij, i darova, ucignenieh gnemu od Gña Bogga: i bivsci pricuo, dà spovidnik dobri govorasce, dà mogliasce Booga, dàbiga nadxijvio naymagne dvie urræ: Erebi cinio, dà sfiet uzazna Sferignu, i milostij S. Oçà, i stvári, dàbise zacuddio sfakki coviek; cijnimu rieti, dà nechie bitti onako; neggo dà chie on prie gnega umrijti, kakonose pravvo dogodi. Erè umri Spovídnik ovi prie S. Oçà mallo dáná. Velè veckie uxijvasce on pogardæ, poruganya, i potisćtenya,

Vmiglienstvo velicko.

Prorokova Oçu Duhovnomu smart.

nya, kadà bijhu ſadruxena s' pomocchiem od duſca, nà koyieh ſpaſſenye, iſtinomſe moxe rieti, dà bij sfeyer poſobito gorusćti gliubovniek; Pripovijdaſce, i ucáſce Nauk Karſtyanski pò opchienskieh ulliçah, i terzieh ù Rijmu vechie Genero, à navlaſc nà tergù immenom kampo di Fiore; pri ſtaroy Çekki; blijzu Goſpæ Rotondæ; i nà tergù od Altiera, uxijvayucchi, kadbimu kadgod koyigodir od priproſtieh ſebara nà pogardu metnuo nà gnega ggnilieh yabucina, i naranacá. On ſam odvoyaſce nà mieſto od Obrachienicá illi Konuertitá pò srid Rijma koyægodir ùbogghæ xeniççæ, koyæ hotiahu puſtiti zao, i sramotan xivòt: i govorecchimu mnozzi, dà bijſce lud, i tasć onij trud, radi slaboſti od takvæ cegliadi, koyaſe lasnò povrachia nà bgliuvottinæ: odgováraſce on gnim, dà ſçijgnaſce veoma dobrò potrachiene sfe sfoye trude, iſtom dàbi moggao ukloniti ih od yednoga ſamoga grieha. Yednom zà dobitti Boggu yednoga Miſſnika mallo dobrà, hotti s' gnim ucinitti Opchiennu, illi Generalu Iſpovieſt od mínutoga sfoga xivotà; cinécchimu tako gneki put dà ſe i on neſramuye, od kritti nà Ispoviſti one griehe, koyeſe gliudi vechie stijde iſpoviditi, neggo ucinitti.

Zamierna beſidda, i diello.

Govorraſce, dà kadàbi od yednæ ſtra-

næ pozno istinitom, dàchie otijti, dilivsciſe iz ovoga xivotà, vxiváti Gña Bogga ; à od drugghæ ſtranæ, oſtayucchi ovdi xijv, dàchie naſtoyati nà pomocch od duſcá iſkargnieh, neznaducchi, hochieliſe on spaſti, i ſahraniti, prigarliobi vechie pomocch od dúſcá druzzieh, neggo znannoſt od sfoga ſpaſſenya. Malloſe dake immamo cudditi, cuvſci, dà nebijſce truda nà sfietu, ni poghibili, nà koyeſe on ne ſtavgliaſce, zà dobitti koyugod duſcu, illi pripriciti put od kogagod grieha. Rekliſmo dò sadà sctò god, alli nie razlog da propuſtimo onò, sctò ſe zgoddi ù Pariſu Gradu Fragnackomu, ù komu on vechie naſtoyaſce nà dobit od dúſcá, neggo nà kgnigghæ, koyæſe ucáſce. Bijſceſe pomàmio yedàn mladaç putennom gliubavi : sfakku nocch iz vangrada s' veliekom poghibili i duſcæ, i tiela hoyávaſce k' yèdnoy mærçinni i zliççi: naſtòyo bijſce sfeti Otàç sfaççiem macinnom, i hitroſti, dàga odvráti: alli, i pohotinſtvo, i slipochià obicáyna od ovieh grieha, bijhu zapricili sfè pute sfakkomu dobrù sfittu, i naùku. Bijſce vrieme od zijmæ, i godina ſtudenà ; niscta ne magnæ nakáni Sfetaç, zabittiſe goo tyà do garla ù yednù veoma ſtudenu loqvu, koya bijſce pod yedniem moſtom, pò komu razbludni mladaç immaſce prócchi. Onudà, dokleſe Sfetaç pripravglia-

Cudnovata beſidda radi ſpaſsenya od dúscá.

Diello zamierno.

vgliasce , udunuti tuye plamene , proge-
mladaç; à on stavivscise , pocce , iz onæ lo-
qvæ gláſom strahovittiem vijkati ; Pogi
vecch' nesrecchnice , uxijvati tvoyæ mah-
nittosti ; à yáchiu stati ovdì ù nutra , muc-
cecchise,nekàte sfemogúcchi Boog ne ustrij-
li gromom , koyi vechie darxij ù rúçi oru-
xanoy pravdom sfoyom . Nayexenye radi
nocchnieh tmijná, mucanye od onæ pusti-
gnæ , tresegna od dusæ radi grieha nami-
scgliena , i sctòye nayvechie od potrebæ
varh sfega druggoga , teghnutye Duha Sfe-
toga , koyi bijsce sfæ ovæ stvari uputio mil-
losti sfoyom , ciniſce , dà onomu ſiromahhu
promijnise sarçe tutako , (Sçijnivsci on ,
dàye onij glas yedan grom iziſco iz yed-
noga oblaka nebeskoga , punna gliubavi
Boxyæ) i pokayavsciſe istinito od zlobbæ
sfoyæ , vratiſe vechie smarznut radi stra-
ha ù dusci od Boxyæ rasarcbæ , neggo slu-
ga Boxyi bijsce ù tielu omærznuo .

Darovàmu Gñ Boog , zà ispugnenye od
velickoda diella od dusçá obrachienya ù
besiddenyu yednù mocch , i vriednost to-
likko velicku , dà govorasce Otaç Franse-
sko Borgia , coviek onæ sfetosti , i mudro-
sti koyáye poznàna ; Dà Otaç Ignaçio (*Lo-
quebatur tanquam potestatem habens*) Go-
vorasce kakono oblast immayúcchi : Er im-
masce nazbigl vlast , zà usáditi ù sarçieh
sfè ,

sfè, sctò hotiasce. Ova oblast ukazase cudnovata, kadà, bivsciše iztrudili mnozzi zà ludo yednòm, zà uzdarxati yednoga xudiela, koyi, hotécchise prie obrátiti nà nascu Sfetu Vierru, bijsce posli mahnitto odlúcio, ostatti ù sfoyoy nevierri; cinivsciga k' sebi dozvatti Sfetaç, samo reksçimu, (Izake ostanni s' nammi) uzdarxaga, i karstise mallo posli. Slicnase ukaza vridnost ù druggoy potrebi prema Oçù Eleuteriu Pontanu, i prema yed nomu nascemu brattu immenom Ivannu Pavlu, Koyiem triemariecmi samiemi, koyæim recce, cijni, dà proge yednà prituxna, i pridugga napast, parvomu od tasctæ slavvæ, à druggomu od skrupula. Druggomu tvardoglavvomu, koyi nehtiasce ispunniti gnekku naredbu ucignenumu, samom yednom rieci, promini takò sarçe, dà pocce tutako veoma vapitti: Vcinittichiu Occe, ucinittichiu: ne moggucchise odarvatti silli, koyu chiutyasce, dà muse cinij. Immasce s' ovom vriednosti sadruxenu gneku slast, i blagost takovu, dà zanoscasce sfakkoga; tolikko dà sfidocè gnekki zakletvom, dà od pocetka od gnegovva priobrachienya na sluxbu boxyu bijhu uhichieni oni, koyi s' gniim opchiàhu zamierniem nacinnom besfiddami gnegoviemi.

Obrati be fiddom Xudiela.

Kreppost od riecij S. Ignaçia.

Okussila bijsce gnekka xenà bogogliubna ù Barcelloni duhovnæ krepposti Sfetoga-

Oçà.

Oçà. Zàtô velè vriemena posli, ſamo radi xegliæ, dàga viddi, poge ù Rijm s' gnekom druggom xenom posctenom. Viddivſci gnih Sfetaç, recce; Tkòvasye ovàmo dovéo? Odgovori onà: Boog, i tij Occe. Nagovori gnih S. Otaç, dàſe tutako vrate ù Barcellonu, i akò immaſce ova xegliu, Boggu sluxiti, xivglienyem izværſnijyiem, dà ſe obùcé Dumna. Posluſca onà poſpieſcno, i hitno; obúceſe Dumna; bij Opattiça, illi Bateſſa; i ùmri ſçijgnena Sfeta.

Boogmu darovà ſarçe zà diella velicka tolikko ſtanovitto, i hrabreno, dàga nie niedna ſtvar ikadar uzdarxalla, bivſcimuſe mnogghæ ſuprottivæ oda sfieh ſtrana, i ù sfakko vrieme opærlæ. Immaſce on ſarçe tolikko ſcirokò, dà nebivſci mu zadòſti yedan ſami sfiet, iskaſce s' vechiom pomgnom sfietenovve, zà ſtecchi duſcæ Boggu; neggo druzzi iscTu drágo kamenye, i zláto. Radi toga, dà bij on goſpár od unutærgnieh ganutya, i mocchij od duſcæ, dà mnozzi zamirriſce, dàga nieſu ikadar viddili, promijnitiſe ù obrazzu, radi koyæmu drago zgoddæ, illi promine od ſtvarij: zàtóga gnekoliçi ſçijniſce narávi ſlemmatikæ, i ſtudenæ, budducchi on iſtinito narávi ſarditæ, i oggnennæ: à on iſti, rekſcimu liecniçi yednom, dà nedáde mieſto ù ſarçu misliem, koyæbiga moglæ ſmuchievatti, pocce misliti; koyabimu

ſtvar

ſtvar od ovoga sfieta mogla ſmeſti mijr, i pokoy od duſcæ sfoyæ: dógemu ovà ſamo napamet; akòbiſe radi kogagod uzrokka razvargla Druxba Reda naſcega; proçijni on tadà, dà ù vriemæ cetvartoga diela od urræ, ù koyebiſe on ſtavio nà molitvu, povrátiobiſe nà sfoyu pokoynoſt, mijr, i veſſelye od prie.

Tihhoſt, i mijr od duſcæ.

Blagoſt duſcæ gnegovvæ bij zamierna. V Pariſu bijſce Ignaçio gnekkomu sfomu drúgu od kamaræ, i od kgnijga priddo gneke dinare, dà ih hráni, koyimu bijhu darovani zà lemozinu: Onij uttece, i odneſe ſobom dinare. Nahoddecchiſe posli ovij iſti ù gradu Roanu, razboliſe veoma teſcko, i poznavayucchi velicku dobrottu Ignaçievu, uzdaſe, pijſatimu sfoyu nevogliu, mollecchiga, dà biga pomoggo. Nittiſe privarri on; ere Sfeti Otaç, osvendà zà gnegna cignaſce prigorusctæ molitvæ, uputiſe tutako put Roana, dalekò od Parijſa oko. 28. leuko, illi oſſamdeſet i cetirri mijrá zemgliæ, i uccini onij pût boſſonog ù trij dnij, neokuſſivſci putem niednu yeſtoysku, prikaxuyucchi Gñu Bogu onij trud zà ſpaſſenye, i xivòt onoga, koyiga takò pogardno bijſce privarrio. Diello tolicko doſtoynijye zacudyenya, kolikko, er bij od potrebæ izvarſcittiga, arvúcchiſe ſamiemſobom, naſcadſciſe, hotécchi onij put pocéti,

Blaggoſt prema iſkærgniem.

céti, s' gnekom ne obicaynom slabosti prie; à posli s' yedniem umartvillom od sfieh uda sfoyieh, zapreciçæ od gnega pridobivenæ vrucchiemi molitvami prid Gñom Boggom, stanovitosti krepkom ù dragosnoy odlucçi, i putovanyem od gnekoliko mijrà suprotiva slabosti, i tégoti od uda. Posli toga, platu davayucchi Gñ Boog sfetoy odlucçi slughe sfoga, napunnise toliççiem nasladyenyem duhovniem dusca gnegovva, i tolickom snágom tielo, dà ono bij uffillovan, ocittovati cestiem zlamenyiem, vikkami, i uzdassiem uxexeniem prema Boggu; à ovu ukaza, cinecchi vas ostáli pût, tolickom berzijnom, i lasnosti, kako dàga nebeska ruka noscasce pò sfemu putu. A kolikko blagostiv bijsce prema druzziem; tolikko osctar, i neblag bijsce prema sebi. Mucci tielo sfoyè sfeyer takò osctro, dàga velicçiemi pokorrami dovede nà tescko nezdravye; i niscta nemagne yoscte nà sfarsi od xivotà, i od slabosti, ne propustávasce, uzijmati onu primalahnu yestoysku, komse hragnasce, ismíscayucchyu sfeyer s' pepelom: radi cessa govorahu liecniçi, dàye sasmà gnemu oslabbilo sarçe: i cestomuse dogoddi, dà zà pridobitti boxyu vogliu ù koygodir sfoyoy molbi, s' vrúcchiemi molitvami, prilágasce ne samo ù one pocetke od sfoyæ osctræ pokorræ; pacek nà sfarsi

Pokorrenye od tiela sfoga.

sfoga

sfoga xivotà izværsnoga, trij, i cetirri dnij postova bez sfakkæ yestoyskæ. Sfeyerse procch sfomu nasladyenyu arvasce, i bij takò osctar sudaç od sfoyieh cignenya, dà, sumgnecchi sfeyer, pò naslidovanyu Sfetoga Yobba, od diella sfoyieh, ne propusctavasce, dà proge càs, dàih priosctro neizguscijvasce. Bij nayposli takki, dàse moxe rieti, dàye hotió Gñ Boog, ucinitti yednò ogledallo oniezziem, koyi radi Isukarsta, i radi Sfetæ Çærqvæ immayu arvatise procch vrátiem, i vragovom pakglienniem.

Cudesá S. Ignaçia posli smarti.

Pog. XX.

POsli gnegovvæ slavnæ smarti hotti Gñ Boog pocastittiga yoscte i nà zemgli tolikko, kolikko on zà gliubav boxyu bijscese ponijxio, cinecchi radi gnegovvieh dostoyanstvá, i izprossenya, mnogga, i cesta cudesà, od koyiehchiu upijsati ovdì gnekoliko, (prem dà mallo magne bez reda, i izbijranya niednoga) koyasumi ù rukæ nayparva dosla.

I V Palermu godiscte Gñovo. 1577. Kosmo Ferrari dietichiak od trij godiscta, bijsce tesckiem oggnem, i otvorenyem, i mnozziemi druziemi nemocchij, doveden Dietichiak razliçieh nemocchij ozdravvi.

nà

nà ſmart: ſtavisceſe nà gnega gnekæ mocchi Sfetoga Ignaçia, i tutako neobicayniem nacinnom, i varhunaravniem, prijmi snágu, ozdravvi, i bivſci pò prie nezdravaç veoma, ſtecce izvarſno, i hrabreno zdravye.

Ozdavvi od Smartnæ ne mocchi.

2 Paçiença Simona ù Leccu godiſc. 1594 bijſce doscla nà tó, dàyoyſe ſpravgliaſce ukop: bivſci gnoy doneſenæ mocchi S. Ignaçia, priporucimuſe: zàſpa; i prikazayoyſe Sfetaç, koyi obechiá gnoy zdravye: i recceyoy, gdìno bijſce ù kucchi, gnekka sfitta, koyu bijhu vas dan zà ludo iskalli. Probudyijvaſe, nahoddiſe zdravva, i cinivſci nà mieſtu recenomu iskatti, nayoſce sfittu.

Od bollestà od glavæ.

3 V Rijmu godiſc. 1596. Olimpia Marina immayucchi xeſtoku bolleſt od glavæ, i ogagn sfeudioni, izgubi i vijd od ociyu: teghnuvſci trikrat yednù podpiſſu od kgnigghæ S. Ignaçía, ſtecce izvarſno ozdravglienye.

Slijpiçça viddi.

4 V Mayoriçi godisc. 1597. Ivanna Klara Nugvera, bivſci bijla muccena bolleſtiem od occiyu dvanaes godiscta ſaſmà oſonù, i oſtà slijpa: iſti dan cijniſe teghnuti mocchiem S. Ignaçia; i ochiuti velicko pokripglienye, kako dayu bijhu teghnulæ ruxiçæ; i proſcadſci gnoy bolleſt, prie neggo mocchi onæ odneſoſce, pocce vidditi; i zautra dan viddi obiemi ocimma veoma dobrò.

5 V Ra-

5 V Rakanattu god. 1599. Leukadia Xenà Pompea Giorgi, bivſci tarpilla pet Miſſeçij ſfeyer velickæ bolleſti, i treptanye od ſarça, cinij zaviet, i ſtavglia nà ſe dielak od haglinæ S. Ignaçia, i tutako oſtaye osloboyena. Bolleſtij od sarça.

6 Priliepo bij i ono cuddo, koye nà slavvu Slughe ſfoga uccini Gñ Boog godiſc. 1600 Anna, ì Kolomba Brankolini, ì Livia Fontana Dievoyciçæ, i Ludovika Fontana xenà udana Ivuanna Pavula Gvidona, kuchiæ plemenitæ ù Modeni, odkriſceſe ocitto, dàſu ù gnih tielu vraggovi pakglienni. Ciniſceſe çiela dva godiscta oko gnih ſfakke lieke, od zaklijnanya, od putovanya, i od zavietà, koyiſe moggahu od gliudij dobrieh, i xallosnieh namisliti. Alli Gñ Boog hragnaſce ovú dobbit Sfomu Voyvoddi Ignaçiu, zazijvanyem od koga, prilikkom, mocchiem, i sctenyem od xivotà, uſillovani iſti vraggovi nà gnih pogardu, propoviditiga zà Sfeta, i gnih pridobiteonika, oſtaſce nayposli osloboyenæ dobræ xenæ. Izaghnà vraggove.

7 V Gandij godiſc. 1600. Mandalina Talavera tropika od trettæ varſtæ, ſtaviſci nà tielo nadmenò prilikku Sfetoga Ignaçia, i ucinivſci zaviet, dàchie ſfakki dan govoritti yedan Occe naſc, i zdravvu Mariu, nahoddiſe zautra dan ſaſma zdravva. Od troppikæ.

8 Vxe-

8 Vxexeſe obnocch ù Fiorençi godiſc. 1601. yedan velicak ogagn pò gnekieh kuchiah ù Kalimari, i puhayucchi varlovitto viettar, vechieſe proſtiraſce ogagn nà ſtrehhu od kuchie Donata Franceska Galligai. Ovi, ucinivſci sfè sctò moggaſce gliuçkom pameti, ì snagom, metnuſe nà kolinna, i priporuciſe Sfetiem Ignaçiu, i Saveriu, koyimuſe prikazaſce vidglivvo; termu S. Ignaçio recce: Pogi, bittichieſc utieſcen. Koyiemi riecmi pokriplien uzijde nà kuchiu, i tutako priſtà ſilla od vietra, i od oggnà.

Ogagn bij udunut.

9 V Gandij ovo iſto godiscte. 1601. Angela Subiççа sfeyer biwſci bijla ociyu nez dravvieh; à zà dva miſſeça telikko dà vechie gnimi niscta neviyaſce: proſſi pomocch od Sfetoga Ignaçia, i obechiávamu gnekæ molitvæ, koyæ, yedvà pocanſci, pocce onà boglia bitti, i nà kon trij dnij oſtà podpunno zdravva.

Od ociyu.

10 V iſtomu mieſtu, i ù iſto godiscte dogodiſceſe ſeddam cudeſa, koya Slijde. Tomaſa Bayona posli sfeudionieh ogagna od dva godiscta, i ſces miſſeçij, i prixeſtoççieh bolleſtij pò sfemu tielu tiem nacinnom, dàyu sçijgnahu liecniçi neozdravglivvu, i ſiciyavu; yednù nocch tolikko bij gorra, dà bijhu dozvali vecch' Oça Duhovnoga: onà priporucivſciſe S. Ignaçiu, poccеſe, chiutiti boglia,

Vlyem od Kandillæ ſiccippava czodravvi.

boglia, i pomazavſciſe ù yutro ulyem od Kandillæ, koya gorij prid prilikkom S. Ignaçia, ſaſma dobrò ozdravvi.

11 Yednà Kcchij Yoſeffa Kaſtella immenom Sperança, bijſce zà cetirri godiſcta muccena ſfakki miſſeç od guttæ; cemuſe priloxi yednà ranna kankaroſa nà parſieh, viddecchi, dà nenahoyaſce lieka ù pomocchich gliuçkieh, obráchiena k' ſfetomu Ignaçiu, obechià, pohoditti gnegovvu prilikku devet dànà: trij dnij posli, neochiúti vechie zlò niedno. Ozdravvi od guttæ.

12 Margarita Ordoneç, bivſci slomilla radi velikka ukinutya, yednù ruku, navijnula yednò plechie, i prilomilla yednò rebrò blijzu kralijſca, ſçijgneno od liecnika, dàchie bitti mucno, illi neuzmoxno izliecitti, zaviettovaſe, dàchie cinitti, pievati ſfakko godiſcte yednù Miſſu nà caſt Sfeça, i priveza nà ruku gnegovvu prilikku, iſti dan pocce boglia bitti, i bez druggoga lieka dò mallo dáná utvardiſceſe ſfæ ſtranæ slomglienæ. Slomghieno rebrò, i ruka.

13 Pettar Ivan Kotç dietichiak od cetirri godiſcta doveden otvorenyem, i ognem nà toy càs, dàga vechie plakahu Roditteglì zà martvà, uccini yednà roddiça gnegovva zaviet Sfetomu Ignaçiu, dà, akòbi dietichiak ozdravio, obiſſilabi blijzu gnegovvæ prilikkæ ù Çærqvi od naſcega Reda; Od ſmartnæ nemoc chi.

sfe ono, sctò bijsce spravglieno zà ukop, i cinillabi, dà idde çielo godiscte obuccen, kako yedan od Otaça nascieh. Onu istu nocch ozdravvi, i zautra dan ù yutro scéta pò gradu.

14 Viçenço Apariçio, dietichiak od godiscta, bijhu trij dnij, dà çiecch oggnà, i spazma, ne siessasce. Bij ù isto vrieme, ucignen zavviet S. Ignaçiu, pocetak od sissanya, i ozdravglienye od dietiecchka.

15 Anna Barcellona klinita od trij godiscta, bivsci gnoy zà visce palla kapglia illi guccula, zavviettovase S. Ignaçiu, i tutako pocce zamierno bitti boglia: onu nocch prikázase gnoy Sfetaç, i teghnuvsciyu, vrati gnoy právo zdravye.

Od guccule.

16 Yakob Ortiç bij yednom od zlæ nemocchi obaglien nà tlé takò, dà mu vechie miscgliahu, datti Vlye Sfeto. Dundo gnegov stavimu nà sarçe prilikku od sfeça; i Yakob tutako otvori occi, i ustà se zdravv, govorecchi, dàmuseye prikazo S. Ignaçio, koyimu recce, dàse ustanne.

Od smarti.

17 V Rijmu godisc. 1603. Vittoria Delfina xenà Lovrinça Altieri plemenitieh Rijmgliáná, nahoddechise onà ostavgliena od liecnika, bivsci gnoy diete martvò ù utrobi, i bivsci onà izmetnula nà dvor trideshi, illi ceterdesti littara karvi, cinij zàviet Sfetomu Ignaçiu, i izmetnu diete martvo s' magnom

Od dietet za martva.

bolle-

bollesti, i trudom, neggo bijsce ikadar rodilla xijvo.

18 Geronimo Maggio coviek plemenit ù Napuli godisc. 1605. bijsce muccen sfeudioniem oggnem; bijscemu zaduhha, i tropika tiem nacinnom, dàga liecniçi nedavahu xijva, neggo zà trij dnij; priporucivsciise on Sfeçu, koga mocchi bijsce sam sebi obissio nà vrat: nà kon trij urræ ostà osloboyen od sfakoga zlà takò, dà mu neostà ni yedan bilyixak od sfoyieh stárieh nemoçchij.

Od smartnæ nemocchi.

19 V Barcelloni Isabella Ribelles koludriça, illi Dumna od Reda S. Franceska, bivsciise gnoy çiecch yednoga tescka ukinutya, prillomilla kost od steghnà, i veomaoteklayoy yednà nogga; i doscadsciyoy oggniç, bijscese dovella nà smart, budducchi sfè lieke ucinilliyoyse; cijni, dà yoyse donesù mocchi S. Ignaçia; teghnu gnimi miesta slomgliena; i tutako ozdravvi tolikko dobrò, dà se obúce bez niednæ pomocchi, i hoddi saima pò sebi.

Od Steghnà slomgliena.

20 V Modeni Ivan Battista Morsale teghnuvsci gnekku travu otrovnu, otecemu tolikko vrat, i obraz, dà sçijgnasce umrijti: Poslà, dozvatti liecnika; à ù toga xenà priporuci S. Ignaçiu: pocce on tutako bogli bitti, i prie neggo doge liecnik bijsce on safima ozdravio, neimavsci niednu potrebu od gnegá.

21 Dvoſtruggo bij ono cuddo, koyeſe dogodi Ivannu Leidu ù Mayoriki: er bij ſadruxeno vidyenyem od ocyu; i zà tóga Gñ Kardinó od Monta ù Sfomu pijſmu zové zamierno cuddo. Nahoyaſceſe ovij ù godiscte 1605. osćriem oggniçem muccen,s' pomarzenyem nà sfæ kolikkæ yeſtoyskæ. Zapovidi Liecniek dvanaeſti dan od nemocchi, dà muſe puſti karv caſſom, innako bijſce nà velickoy poghibili od xivotà. Nehti nemocchniek, ter ſe obrati k' bogliemu liecniku, priporucuyucchiſe vruchiom molitvom, Gñu Boggu radi doſtoyanſtva Sfetoga Ignaçia slughe gnegovva, kakono uccini i xenàmu yoscte. Vsliſci gnih Boog. Onù iſtu nocch probudivſciſe nemocchniek, i zovúcchi iz sfega gláſa xenù, recce gnoy: Ne viddiſc ovu sfietlos, koyaye napunila sfù kamaru? Neviddiſc, dà meye S. Ignaçio ozdravio? I prem dà xenà, koya niescta neviddi, zabráni muxu, dàſe tadà ne uſtanne; nageſe niscta ne magne ù yutro on takò ozdravglien, dàſe bez niekakvæ pomocchi uſtà, obúce, poge bez zlamena od nemocchi, priceſtitiſe ù Çarqvu Naſcega Reda, nittimu vechie doge koye zlò.

22 Nie Sçijgneno magne zamierno od iſtoga Gña Kardinala i ovo cuddo, koye slijdi, koye pò ſebi sfietlo uzmnoxiſe sfietloſti plemenitom od onæ Goſpoyæ, ù koyſe

do-

dogoddi. Nahoyaſceſe ù god. 1599. ù Napuli Pri izverſita Goſpoyà Dukeſſa od Terranovæ G. Ivanna od Aragonæ, i Pignatelle udoviçça ù kucchi Gña Duke od Monteleona bratta sfoga, muccena vecch' cetirri miſſeçi ötl priteſcçieh bolleſtij, uzrokovanieh od yednoga nadútya, i tvardijnæ ſtraſcnæ ù yednoy ſiſſi. Vciniſceyoy mnogghe lieke zà ludo mnozzi vriedni liecniçi, i Fiſiçi, i Chirugiçi: erè uzmnaxayucchiſe zléd sfeyer vechie, nemogaſce nemocchniçça, ni rukæ ni nogghæ krénuti, bez ochiuchienya od prigliútæ bolleſti ù ſarçu sfomu. Obratiſe dakè k' Sfetomu Oçù Ignaçiu; i primivſci ná tu sfarhu od Goſpoyæ Geroliemæ Kolonnæ maykæ sfoyæ, yednu Pirlikku Sfetoga Ignaçia priporucimuſe xijvom vierrom, i velicçciem uxexenyem. Vccini ovo ú yútro; dò vecer zacudyenyem od sfieh koliccieh, nayeſe ſiſſa bez nadutya, bez tvardijnæ, i bez sfakoyakæ bolleſti.

A Ere, ucinitti poſobito pobroyenye od sfièh milloſtij ucignenieh od Gña Bogga radi doſtoyanſtva, i molitava ovoga Velickoga Sféca, bijlobi, izmoritti, i doſaditi onoy dobroti od Sctioça, koyieh xelijmo oviem Kratkiem pijſmom utiſciti, i obeſſelitti, bogliechie bitti sloxitti kakono ù kittiçu onacudesá, koyaye Gñ Boog, kako ù Kittiçah' razlicna çvietya blagoſti sfoyom darovo-

gliubovnijkom Sfetoga Ignaçia. Dakè su cudesà, Koya yá nahoddim upijſana ù proçeſſieh Autentiçieh, osven recennieh, pò broyu ſto í ceterdes, ucignena pò sfaççieh ſtranah od sfieta tyà pò Indiah, i meu ovieziem ſctéſe dvaes, i pet, koyiſu bijli osloboyeni od poghibionieh, i ſmartnieh nemocchij: vechie od deſſet ozdravglienieh od razliççieh nemocchij ocitto neozdravglivvieh: povrachien vijd trinaeſtiem: devetnaeſte osloboyenieh od priteſcçieh bolleſtij kolliçieh, od glavæ, od zúbà, i od ſtonka, od kamena cetirri: od tropikæ, i kliniſtva cetirri: yedan od ponte, illi bodça: yedan od potoppa morskoga: ſceſt ocittieh muccenieh od vragova: pet od poſtema i od kankara: pet od skélençiæ, illi yaſcchiera: pet od glanada, illi skrofula: ſceſt od ſtrahovittieh ráná; dvá od zlæ nemocchi padayúchiæ: yedan od guttæ: yedan od cemera, illi otrovij: yedan od mahnittoſti; pet od ruka, i nógá slomglienieh: dvanaes xéná, koyæ razlicno rodécchi ghignahu, i vecch' od petnaes od nemocchij oggnennieh. Koyæ milloſti ceſtoſe cignahu gnekiemi podpiſſami sfoyiemi od kgnijgá, koyæ ſu bijlæ vazda tolicko sçijgnenæ, dà i Sfeti Apoſto Saverio noſcaſce yednù meu mocchiemi pri ſebi: i Veliki Kardinó Roberto Bellarminio druggu obiſcenu nà vratu s' pocijtaniem. Ovæſu

Cudesá uci gnenà ſtó ceter des, i dva.

S. Apoſto Saverio ko likko ſçij ni S. Ignaçia.

bijlæ

bijlæ dvaes i trij. Sctijmo, dàye ucinio ſamo ſfoyemi ſfetiemi prilikkami dvaes i dvi: dvaes i trij ſamiem zazijvanyem: radi zavieta ucignenieh, dvadeſti: mocchiema dvaes i oſſam: zaviettom, i mocchiema innokupno trij: cetirri, ocittiemi prikazanyiem; à nayposli pohoyenyem od onæ ſpillæ, ù koy oncijni pokorru ù Manreſi, i pomazanyem od ulya iz kandillæ, koya gorij ondi nà caſt S. Ignaçia, vechie od oſſamnaeſte; à gnekkæ milloſtiſuſe dogodillæ ſamo ciniviſci ſebi proctitti yedno poglavye od gnegovva Xivotà ſfetoga.

Od Kanonizaçioni S. Ignaçia.

Pog. XXI.

PRoglaſivſciſe pò ſfietu imme od Sfetoſti, i cudéſá, koya cignaſce Gñ Boog radi molittava ſfoga ſlughe Ignaçia, mnozzi xegliahu, dà ſe tutako uciné Ignaçiu onæ caſti, koyæſe meu Karſtyaniem ù Çærqvi Katolicanskoy ciné pò obicáyi Sfeçem prisfietlæ ſfetoſti. Alliſu dugo bijli uzdarxani od naſcieh Otaçá, koyi, vechie naſtoyecchi, dobrò diellovati, neggo iskatti pò dobrieh diellieh pohvalæ ſfietovnæ, uz teghnuſce ſillu od púková bogoglubnièh

udunuvſci vechiekrat, i ſfiechiæ, i dupli-
re, koye bi uxeghli razliççi bogogliubni,
i harni nà grobù S. Oça, i dighnuvſci da
ſcticçæ od zavijta, koyæ bi bijlæ ondì obi-
ſcenæ. Nayposli duzzieh naticççanya od
ſnijxenſtva naſcieh ottaçá, i od boggogliub-
noſti od puka, nchtécchi Oçi, datti do-
ſtoynæ caſti ſfomu Sfetomu Oçù bez na-
redbæ Sfetoga Oçà Pape, yedan dan Kar-
dinó Barronio Sfetæ uſpomenæ Boxyiem
nadahnutyem, kakoſe vierruye, ſfoyom
rukom poſtavvi nad grobom S. Ignaçia
ù naſcoy Çarqvi Prilikku gnegovvu; gdì
lexáſce tielo S. Oçà; i blijzu gnæ priſtav-
vi gnekoliko zavieta upijſanieh nà daſctiç-
çah; prid koyu prilikku dohoddecchi bo-
gogliubno ſfakkovarſtna cegliad od Rijm-
gliana, i prijmayucchi ù duſci, i ù tielu
gnih ceſtæ, i privelickæ milloſti, napuni-
ſce zavietticma ſfakovarſtniemi nadgro-
bye; i uzmnàxayucchiſe milloſti, i cudesà
pò ſfemu ſfietu, krenuſceſe mallone ſfì
Kragli, i Goſpodà Karſtyanska, i ſfæ Op-
cchinæ od Graddova, i Popovi od Spa-
gnæ, proſſitti s' priveliççiemi molbami Pa-
pu Klementa Oſmoga, dà bi hotio Kano-
nizatti tolikko velicka Sféça; koyi, nad-
ſtupivſciga smart, niè moggo ſtavitti ru-
ku nà diello tolikko xudvenno.

Goſpodà, illi Principi, koyi od Klemen-

ta

ta Papæ prossiſce Kanonizaçion B. Ignaçia, bijliſu Imperaturiççа Maria, Kragl od Spagnæ gnæ brat Filip Druggi; Filip Tretti ovoga ſijn, s' kragliççom Margaritom xenom sfoyom; koya ne ſamo kgniggami napijſaniem; pacek i uſtmi yoscte goruscciemi molbami prossi Gnegovvu Sfetignu ù Ferrari, kadà onuda prohoyaſce iz Germaniæ, i igyaſce k' muxu sfomu ù Spagnu, úſpoménuvſcimu posli ù kgnizi opeta, dà ová bijſce nayparva millos, koyu bijſce prosilla od Sfetignæ Gnegovvæ. Arcidukeſca Maria gnæ matti: A nayposli onij, koyi ne magne karvi, i rodbinom; pacek velè vechie vierrom Karſtyanskom, i dobrotom, bij sfiem ovièziem veliçiem Principom pridruxen, i skladan Sigiſmundo Tretti Kragl od Poloniæ.

Slijdi zà Klementom Oſmim Pavao Papa Péti od srecchnæ Vſpomenæ, od koga opeta prossiſce od sfieh ſtráná i Principi, i pukovi: prossi i Enriko Cetværti Kragl od Françæ. Milloſtivo dopuſti Pavao ù godiscte. 1605. kgnigghæ immenom Remiſſoriæ, i Kompulſoriæ; i ovij poſsó priporúci Auditurom od Rotæ; koyi, kadàſe cignáhu pijſma zà Kanonizaçion, prossiſce radi nasladyenya od bogogliubnieh, i gliubovnijka Sfetoga Oçà, gnegovvo Blaxenſtvo, pò milloſtivoy obicáyi Çærkov-

kovnoy. Bij ovó proſſenye s' pomgnom iskuſceno, pò naredbi Gnegovæ Sfetignæ, od Kardinálá Sfetæ Kongregaçioni, illi Skuppa od Obicáyij, iskuſivſciſe vàs xivot, i Sfetoſt Oçà Iguaçia: i davſciſe nà znanye od tadà Gña Kardinala Gerolima Panfilia Komeſſara, nà imme od ſfæ Sfetæ Kongregaçioni; kakono nahodde doſtoyna Oçà Ignaçia od caſtij obicáynieh, dávatiſe gliudem ſfetiem ù Çarqvui Karſtyanskoy, Pijſmom poſobitiem upijſaniem ù godiſc. 1609. dopuſti Sfeti Otaç Papa Ignaçiu imme, i tituo od Blaxena; i dà uzmoggu pò ſfemu ſfietu ù Çærqvah od Reda naſcega Oçi naſci govoritti nà dan gnegnovvæ Sfetkovinæ Sfetu Miſſu, i officia boxya nà caſt gnegovvu; à ù Rijmu, gdì bijſce tielo gnegovvo, yoſcte, dà tó moggu, i Popovvi, i ſfi koliççi Misniçi.

Nayposli slidivſci zà Pavlom Pétim Prisfeti Otaç Papa Gargur Petnaeſti, koyi bijſce bio od prie ú ſfetoy Roti Komeſſar od ovoga poslà, moglien vecchijmi, i gorúsctiemi molbami, od vecchijnæ, od iſtieh; à navlaſc od Primogúchiega Ferdinanda Imperatura ſadagnega, od Ludovika Trinaeſtoga Kraglia Fragnackoga, diedichia ne vechie od Kragliestva, i vriednoſti; neggo od dobrotæ Sfoga Velickoga Oçà; i od Dukke, illi Hærçegga od Boyarskæ,

skæ, illi Baviëræ. A od oviezieh, erbosu bijli nacinni zamierni, i gliubvenni, koyiemi proſſiſce, neimam, potayati gnih mijsli ù riecieh. Pijſce Imperatur Sfetigni Gnegovoy, dàye, oswen gnegovæ poſobitæ gliubezni, potaknut, proſitti ovu Kanonizaçion; ere chie bitti ne ſamo zà ures; neggo i zà pomocch velicku od Germaniæ, nà ſpaſſenye od koyæ bij navlaſc izabran i B. Ignaçio, i gnegov Red. Prikladnaye mijſo i Kraglia Ludovika od Françæ, koyi kgniggom ſfom upijſanom gnegovom rukom, proſſi uzvijſcenye B. Ignaçia, kakono od Sfeça izabrana od ſebe zà Protettura, illi Obranitteglia ſfoga nà voyſkah, zà izaghnatti Poluvirnike iz onoga Karſtyanskoga Kraglieſtva, potvardyuyucckí, dà ſfæ innæ milloſti, koyæ chie mocchi ikadar od Sfetoga Priſtolya primiti, nechie ſçijniti tolikko, kolikko ovu ſamu.

Prikladniem xudyenyem, à razlicniem razloggom mollioye Prisfietli Duka Maſſimiliano od Baviеræ. Pijſce on Papi, dà, zá ſfè trude podneſſene, potrachienya ucignenà, i poghibili proſcaſtæ nà voyſçi od Boemiæ, i nà boyù od Prághæ, druggu platu ne proſſi ni hochie od Priſtolya Stetoga Petra, neggo Kanonizaçion B. Ignaçia od Loyolæ.

Vci-

Vcinivſciſe dake obicáynæ Kongregaçioni, illi Skuppe od Prisfietlieh Kardinala, od Rijtova illi Obicáyi, i cùvſci gnih ù Konciſtoru pò zakonitoy sfidocbi od ſceſt ſtottina ſedamdesét, ì pét. 675. sfidóká iskuſcenieh, illi eſſaminanieh, radi ovoga poslà, odlũci Papa Gargur Petnaeſti pogoditti bogogliubniem, i pravedniem Xegliam od tolickæ Goſpodæ, i od sfega sfieta, i radi ponijxenieh mólbá, od sfæ kolikkæ Druxbæ YESVSSOVAE, tolikkæ gnegovva immena, i Priſtolya Sfetoga Apoſtolskoga caſtitteglicæ. V komu ſe diellu niedna ſtvar uzmoxe dogoditti slavnijya Sfetomu Oçù Ignaçiu, neggo, osven sadruxenya od troyiççæ prislavnieh, i prisfetieh, imatti zà druga ù tolickoy slavvi Sfetoga Apoſtola od India, i od Giappona Franceska Saveria, yednoga od parvieh, i naydraxiek sfoyieh Sinnóvá: Nemoggucchiſe ſumgniti, dà, akòſeye iz ſarça duhovnoga gnegovva, i nauka sfetoga rodillo tolikko velicko sunçe od sfega Iſtokka, neimaſe, obratiti nà slavvu Occinu, kolikoſe velicijnæ skuppi ù ſijnu.

Vcignenà dake bij Kanonizaçion, illi Posfechienye od Sfetoga Oçà Ignaçia ù godiscte. 1622. dan dvanaeſti. 12. Marca Miſſeça, dan posfechien Prislavnomu Papi, i Dokturu Garguru Parvomu, imme

pri-

prisrecchno sfoy Druxbi , i Redu Yesvssovv.

SFARHA.

SLAVVA BOGGV.

V Rimu pò Eredu Bara Zanetta Dopuſćenyem od Starieſcina. 1624.

VKA-

VKAZANYE od Pog:

ODRodbinæ, i od diellovanya Sfetoga Ignaçia dò gnegova obrachienya. Pog. I. nà lis: 7

Priobrachienye, Vidyenya, i promignénye od bijtya Sfetoga Ignaçia. Pog. II. nà lis: 9

Pokorræ ucignenæ, i xivglienye ù Manresi. Pog. III. nà lis: 13

Putovanye, od Yeruzalemma. Pog. IV. nà lis: 22

Obhodddi Sfeta Miesta ù Yeruzalemmu. Pog. V. nà lis: 27

Pút od Yeruzalemma ù Spagnu. Pog. VI. nà lis: 28

Vcenye òd Grámatikæ, i progonstva, i diella svarhunaravna ù Barçelloni. Pog. VII. nà lis: 31

Vcenye i Progonstva ù Alkalì. Pog. VIII. nà lis: 38

Vcenye, i potisctenya ù Salamanki. Pog IX. nà lis: 42

Vcenye, y Progonstva ú Parisu. Pog. X. nà lis; 44

Skupglienye parvieh Drúgá, parvo siemme od Reda Druxbæ Iesússovæ. Pog. XI. nà lis: 47

Put

Put ù Spagnu, i ſtvari ucignenæ. Pog. XII.
nà lis: 48
Stvari ucignenæ, i pritarplienæ ù Bneççieh .
Pog XIII. *nà lis.* 56
Putovanye ú Rijm, i vidyenye, prie *od. uliez-*
zenya. Pog. XIV. *nà lis:* 60
Pocetak od Druxbæ Yeſuſſovæ, i Glavno Stariſcinſtvo Ignaçievo, koye on nehtiaſce primiti: i pake naſtoi puſtiti. Pog. XV.
nà lis: 63
Cudna Diella dokle bij Generó. Pog. XVI.
nà lis: 66
Diella dobrà od gnegga, i pò gnemu poceta ù Rijmu. Pog XVII. *nà lis:* 76
Sfeta Smart poznána, i xudyena . Pog. XVIII. *nà lis:* 79
V kòp, i ſtvari, koyæſuſe dogodillæ pò ſmarti S. Ignaçia. Pog. XIX. *nà lis:* 80
Cudeſá S. Ignaçia poſli smarti. Pog. XX.
nà lis: 93
Od kanonizaçioni S. Ignaçia. Pog. XXI.
nà lis: 103

R 26
1999